

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto K 24.—
pol leta 12.—
četrt leta 6.—
na mesec 2.—

v upravnih in prejemnih:

celo leto K 22.—
pol leta 11.—
četrt leta 5.50
na mesec 1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopis se ne vrača.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhajajo vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterskopna pečit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpostavitve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25.—
pol leta 13.—
četrt leta 6.50
na mesec 2.30

za Nemčijo:

celo leto K 30.—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35.—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Gre ali ne gre?

Dunaj, 19. febr.

Kdor črpa svoje informacije o internacionalnem položaju iz dunajskega časopisa, mora predugaciti svoje mnenje trikrat na dan. Poročila o položaju varirajo in nihanja med najskejsim optimizmom in najčrnejšim pesimizmom z naravnost sistematično konsekvenco. Pri tem je poudarjati, da so dunajski listi skoraj brez izjeme »vladni organi«, to je njihove informacije o mednarodnem položaju izvirajo vse iz enega in istega vira — iz presbiroja zunanjega ministrstva. Uredniki velikih in malih listov romajo skupno vsak dan popoldne v palačo zunanjega ministra, vprašujejo, konferirajo, sprejemajo in perlustrirajo — človek bi mislil, vsak za sebe sicer, pa vendar vsi isto sliko zunanjega položaja, ker je vendar jasno, da morejo poklicani faktorji imeti sami tudi le eden nazor o trenutnem stanju mednarodne situacije. Toda čim napišejo ti uredniki svoje informacije za list, vidimo, da so gospodje presbiroja povedali vsakemu nekaj drugega in rabili barve od rožnate do črne... Tako menda nikjer ne znajo igrati z javnim mnenjem, kakor na Dunaju — res je tudi, da ga skoraj ni na svetu časopisja, ki bi bilo tako hlapčevsko, tako v svoji sodbi omejeno in odvisno od mgljave od zgoraj, kakor je baš dunajsko. Splošna zmešnjava postaja pa še tem večja, ker obstojajo v zunanjem ministertvu samem razne struje, ki operirajo ena proti drugi, informirajo javnost, ne o tem, kar je, temveč tako, da bi prekrizali tendence ožjega tovariša, predstojnika v uradu. V političnih krogih je splošno znano dejstvo, da n. pr. presbiro zunanjega ministrstva že dolgo ni več uradnega ministra Berchtolda, temveč kovarnica proti grofu Berchtoldu, s tem pa tudi kovarnica proti mirnemu razvoju dogodkov, proti mirni politiki odgovornega državnika, kateri se kaže odkrito zavzema za sporazum z Rusijo. V teh notranjih, deloma osebnih nasprotstvih avstrijskih državnikov leži izvor neuspehov in kolisanja avstrijske diplomacije. Optimizem in pesimizem sta v teh okoliščinah odvisna ne toliko od dejanskih dogodkov, kakor od dejstva, katera

struja da je baš trenutno na površju. Dunajsko časopisje služi rado eni in drugi. »N. Wr. Tagblatt« n. pr., ki je včeraj 17. t. m. optimistično informacijo iz Berchtoldove okolice dobil, je prinesel 18. t. m. situacijo poročilo iz presbiroja ter konstatiral popolnoma hladnokrvno, da zunanje ministertvo predidločnega poročila, ki da je prišlo iz »sicer dobro informiranega vira«, ne potrjuje. Pri tem je javna tajnost, da je poročilo z dne 17. t. m. od kneza Fürstenberga, ki je o intencijah grofa Berchtolda in tudi dvornih krogih direktno poučen...

Dokler ne preneha ta igra medsebojnega izigravanja avstrijskih diplomatov, tako dolgo pač ni mogoče izreči sodbe o tem, v kateri smeri pojde nadaljni politični razvoj.

Po informacijah od ruske strani izgleda dejanski stan danes prilično tako, kakor smo to že naznačili. Rusija vzdržuje glede Skadra svoje pogojno stališče, glede severne meje se zavzema za to, da ostanejo Peč, Djakovica, Prizren, Dibra srbski. Avstrija koncendirja v najskejskem slučaju Peč in Prizren ter je voljna akceptirati mejo Bistrica-Drin-Sarplanina - Jama-Bistrica-planina-Kararman. Rusija izjavlja, da odobrava princip »Balkan Balkancem«, ni pa voljna privoliti v politični desinteresement, temveč izjavlja, da so balkanski narodi svobodni tudi z ozirom na to, kje da si hočejo v bodoče iskati politična prijateljstva. Balkanskemu principu, da nasprotuje že v naprej, ako reklamira Avstrija za sebe gotove prijateljske in »blagotvorne« pravice napram balkanskim narodom, in naj si bo tudi ex titulo neposredne sosedne in Balkanske.

Podučeni ruski krogi pa poudarjajo, da je sprava mogoča v tem trenutku, ko se posreči kompromis v albanskem vprašanju. Rusija, da nima ničesar proti temu, ako si utrja monarhija svoje zveze na Balkanu ter jih porablja v trgovsko - politične svrhe. Izriniti pa se Rusija z Balkana ne da.

Zdi se nam, da se spor za političen vpliv giba v nekoliko napačnih smereh. Pri nas in v Rusiji se premalo upošteva dejstvo, da je bila balkanska zveza ustanovljena za to, da osvobodijo balkanske narode ne le turškega jarma, temveč tudi političnega protektorstva evropskih vele-

sil. Balkanske države nočejo biti žoga, s katero bi se igrala enkrat Dunaj, enkrat Peterburg.

Tudi iz ruske informacije je razvidno, kako malenkosten je pravzaprav sporni predmet med obema državama. Ako prepušča Avstrija Peč in Prizren Srbom, potem je trdovratnost glede Djakovice in Dibra res le prestižni justament, ki se zdi morda našim diplomatom silno važna zadeva, ki pa med ljudstvom (in ljudstvo je Avstrija, ne pa gospodje iz zunanjega ministertva) ne najde prav nikakega razumevanja.

Finančni odsek.

Pri posvetovanju o finančnem načrtu so včeraj nastopili trije novi momenti: 1. pričakovano glasovanje o vpogledu v trgovske knjige se ni vršilo, temveč se je prelozilo na danes, mogoče tudi šele na jutri. Predlogi referentov o vpogledu v trgovske knjige namreč še vedno niso izgotovljeni. Predvčerajšnjem ob desetih ponoči je bil med nekatere člane finančnega odseka razdeljen nov načrt, ki so ga pa včeraj dopoldne zopet zavrgli ter ga nadomestili z drugimi formulami.

Drugo novo dejstvo je sklep parlamentarne komisije Poljskega kluba, ki zahteva hiteno zvišanje kvote dotacije, ki odpaše na Galicijo. To dejstvo moremo smatrati za novo težkočo, ki bo najbrže povzročila komplicirana in dolgotrajna pogajanja med strankami.

Tretjič pa so se včeraj prvič pojavila znamenja nasprotstva proti finančnemu načrtu od socialnodemokratske strani. Poslanec dr. Diamand je zahteval, naj se glasovanje odloži, dokler vlada ne predloži vsaj glavnih potoz izvršilnih predpisov k zakonu o osebnih dohodarini. Socialni demokrati izjavljajo, da tega predloga niso stavili iz stvarnih motivov, ker imajo večinske stranke namen, vriniti več važnih določil, ki spadajo pravzaprav v zakon, v izvršilne predpise. Vsled tega ni mogoče glasovati za zakon, predno niso znani izvršilni predpisi.

Predlog Diamandov je povzročil pri navzočih zastopnikih večinskih strank veliko presenečenje. Razvila se je daljša debata o poslovnem redu, v kateri so bili posebno glasni

poslanci Hummer, Steinwender in Teufel. Odgovarjali so jim v enakem tonu poslanci Winarsky, Schiegl in Diamand.

Ker je bila nadaljna razprava vsled te razburjenosti nemogoča, je predsednik dr. Urban prekinil sejo. Med odmorom so se razburjeni duhovi polegali. Ko se je seja zopet začela, je bil Diamandov predlog z 22 proti 15 glasovom odklonjen. Posvetovanje se je nato mirno nadaljevalo.

Že danes je gotovo, da pred Veliko nočjo ne bodo v plenumu zbornice razpravljali o malem finančnem načrtu. Četudi bi odsek finančno reformo prihodnji teden končal, vendar se zbornica ne bo bavila z njo. Konec meseca bo imela zbornica samo še dve plenarni seji. Na dnevnem redu teh dveh sej pa bodo le manjše predloge.

Včeraj je prišla v državno zbornico deputacija centralne organizacije uradniških društev, da urgira pri strankah rešitev finančnega načrta. Predsednik dr. Sylvestar je sporočil deputaciji, da je za 27. t. m. sklicana konferenca načelnikov strank in da namerava on predlagati, naj zbornica vzame v razpravo finančne predloge, kakor hitro jih bo absolutiral odsek. Krščanski socialisti in socialni demokrati so izjavili, da ne bodo ovirali razprave o finančnem načrtu.

Ogrsko.

Po končanem procesu Lukacs-Desy so prirejali Desyju velike ovacije. Člani Kossuthove stranke izjavljajo, da bodo boji proti Lukacsu nadaljevali do skrajnosti. V Justhovi stranki pa so napadali grofa Khuena-Hedervarya, ki bi kot min. predsednik moral vedeti, odkod je vzel Lukacs denar za volitve. Grof Khuen je s tem postal sokrivec Lukacsev.

Zastopnik Desyja posl. Vasony izjavlja v uvodniku nekega lista, da je popolnoma zadovoljen z izidom procesa. Dežela zdaj lahko spozna, kaj se je zgodilo s 48 milijona kron. Nemogoče je, je izjavil Vasony, da bi zadobila razsodba pravno moč, kajti potem bi morali v deželi zgraditi mnogo več ječ, nego jih je sedaj.

Grof Štefan Tisza se je o akciji opozicije proti min. predsedniku sle-

deče izjavil: Zoltan Desy je svoje obtožbe proti min. predsedniku uvedel na politično polje. Sodni dvor pa mu ni tja sledil. Sodni dvor je ostal na juridičnem polju in je dal zadoščenje min. predsedniku, ki je bil napaden v svoji časti. Zdaj hočejo Andrassy, Apponyi in Zichy dovesti zadevo pred porotno sodišče. Kaj to pomenja, kaže slučaj Kovacs. Popolnoma pravilno je, da se min. predsednik noče dati na to polje. Volilne fonde imajo povsod na svetu, tu in tudi v inozemstvu. Če je to pravilno ali ne, o tem se da pretekati, toda stvar spada na politično polje in ne pred sodišče. Opozicija naj to zadevo predloži parlamentu in jo tam reši.

Grof Julij Andrassy je na to izjavil, da se nikakor ne strinja s Tiszo. Pred parlamentom se ne more nikogar siliti, da izpove, pač pa pred sodiščem. Če bi zadeva prišla pred parlament, bi večina preprečila vse dokaze in Lukacsu ravnotako slavila, kakor ga je slavila v klubu.

Združena opozicija bo prišla v ponedeljek polnočevitno k državnozborni seji. Ker je potekla doba izključitve, ne bodo več postavili korodona pred parlamentom, temveč bo policija nameščena v souterrainu. Opozicija bo takoj začela s hrupno obstrukcijo, tako da bodo poslanci najbrže zopet izključeni. Opozicija je zaradi izida procesa Lukacs-Desy zelo razburjena, vsled česar bo prišlo najbrže do zelo hrupnih prizorov.

Jezikovno vprašanje v Bosni in Hercegovini.

Narodna stranka bosanska bojuje najostrejši boj proti germanizatoričnim poskusom v deželni upravi. Do prvega spopada je prišlo pri poskusu deželne vlade, da bi se deželni zakoni objavljali razven v srbohrvaščini tudi v nemščini in madžarščini. Zdaj gre za enake poskuse deželne vlade uvesti, oziroma obdržati nemščino pri bosanskih železnih. »Zeit« je o tem poročala: Bosanska vlada je še le pred kratkim izdelala jezikovno predlogo, v kateri se sicer uvaža srbohrvaščina kot notranji in zunanji jezik, toda pri želez-

LISTEK.

Oh, ta smola!

(Spisal Studentko.)

Dobijo se ljudje, ki imajo pri vsaki stvari, česar koli naj se poprimejo, takoj izgubo ali vsaj blamažo. V takih slučajih pravimo, da imajo smolo. Kakor v življenju posameznika, tako igra smola tudi pri celih narodih veliko vlogo. Poglejte, kakšno smolo so doživeli v zadnjem času Turki! Kjer koli so zadeli ob junaške Slovane, povsodi so se morali pokoriti povečju: »zurück« — če ni bilo že prepozno, in ako jih ni doletela še večja smola: razoroženje in vjetništvo. Še hujšo smolo so imeli pri tem naši ljubljani Nemci, ki so komaj pričakovali, da padejo svojim prijateljem Turkom tam gori pri Belem gradu v bratski objem. In ti nemški časnikarji! Poročali so svojim listom tako, kot bi bili srbski vojaki nemške konzule kar na raznju pekli — a glejte smolo! Zdaj pa naenkrat ti ljudje vstajajo od mučeniške smrti! Nekaj takega smo včasih že brali v slovstvenih čitankah »od tega salamandra, ki se v ognju ne spiža inu h pepelu ne postane.« Ampak, da se še danes kaj takega zgodi, to je pa že smola vseh smol!

Toda o vsem tem nimam namena

pisati, temveč o svojem prijatelju Jožetu Stoparju, ki je imel in ima od prvega dneva svojega življenja tako smolo, da se ga Bog usmili.

Prva njegova nesreča je bila ta, da se je rodil ubožen kot cerkvena miš, kajti njegov oče je bil prav navađen kočar daleč v hribih. Še hujše pa je bilo to, da je že kot bosopeti vaški paglavček kazal nanevado razumno glavico in da je vaški fajmošter nagovarjal njegovega očeta, naj ga da »z božjo pomočjo« študira.

To se je tudi zgodilo. In tako sva se seznanila z Jožetom, ker sva oba študirala »z božjo pomočjo«, ob suhem kruhu in večnem fiziolu... Bila sva vedno prijatelja, dasiravno so se drugi Jožeta malo izogibali — to pa le vsled tega, ker je imel fant res tako smolo, da se ni bilo varno z njim družiti, ker si gotovo še ti prišel v kako zadrego z njim vred.

Jožeta so imeli vsi profesorji na »piki«, tako smolo je imel z njimi. Šibkega razrednika je enkrat prevrnil po stopnicah, ker se je nenadoma zalezel izza vogala vanj. Drugemu profesorju je vrgel knjigo ravno v glavo, ko je ta nenadoma vstopil v razred. Knjiga je bila namenjena seveda tovarišu sošolcu, ki mu je vzel preparacijo in zbežal proti vratom. Pri tretjem profesorju je prišel v smolo Jože zopet prav po nedolžnem. Nekdo se je pri razlagi zarežal in profesor je uprl pogled naravnost

v Jožeta. Ta je postal rdeč kot kuhinjski rak — in profesor se ni dal prepričati, da je Jože nedolžen.

Z Jožetom ni bilo varno krogati, kajti gotovo so nas dobili. V višji gimnaziji smo zahajali precej v gledališče. Šel sem slučajno z Jožetom in po predstavi sva šla izpit za zadnje vinarje vsak malo pivo. Iz gostilne grede sva prav pred vrati naletela na — svojega razrednika.

Drugič je šel Jože sam v gledališče. Tisti dan ga ni bilo v šolo, ker se je bal matematike. Igrali so pa takrat ravno neko igro, v kateri se smešijo današnje šolske razmere, in to igro nam je ravnateljstvo v okrožnici prepovedalo obiskati. Jože tega ni slišal, ker je čepel celi dan doma in mahal jo je zvečer k prepovedani predstavi. Seveda ga je opazilo hitro oko profesorjevo in Jože je dobil velik »karcen«, ker mu ni pomagal noben izgovor.

Jože ni dovršil gimnazije. Naveličal se je že večnih nezdod, pa tudi profesorji so se njega naveličali. Vedno češče je moral poslušati migljaje, naj si poišče kje druge sreče. Pa tudi niemu je začelo iti po glavi, da bi se z teh malih smol ne porodila kaka velika smola, da bi ga lepega dne izključili. Tega se je Jože bal, zato je koncem šeste šole vstopil k pošti.

Srečala sva se še večkrat v življenju in vedno mi je pravil o kaki novi smoli. A sedaj je bil rešen vsaj najhujšega — stradanja. Sicer mu tu-

di njegova službica ni dajala toliko dohodkov, da bi živel udobno, a imel je vsaj nekaj. In upal je, da se mu sčasoma dohodki pomnožijo.

Pozneje je bil Jože prestavljen v drugo mesto. Dolgo časa nisem izvedel nič posebnega o njem, ker mi je pisal le kako razglednico s par besedami. Nekega dne pa dobim od njega celo pismo. Sporoča mi, da zapušča fantovski stan in da se v kratkem poroči, kar mu gotovo razjasni njegovo, do sedaj tako revno življenje. Pisal mi je, da je njegova izvoljenka bogata in lepa in da jo poroči le iz ljubezni.

Voščil sem mu največjo srečo in ga prosil, naj mi ostane še vnaprej dobrohoten prijatelj. Potem pa se je zopet za nekaj časa prekinilo najino dopisovanje. Mislim si: sedaj je v raju ljubezni in pozabil je na vse — in želel sem mu vse najboljšje.

Pa kako se začudim, ko ga čez par mesecev zopet srečam v mestu, kjer sva včasih skupaj študirala!

»Jože, kaj pa ti tukaj? Kako je, kako?«

»I, tako, tako! Smola je, smola!«

»Pa kar sam...!«

Čudno se mi je to zdelo, pa brezskrben nasmeh na Jožetovih ustnicah mi je pričal, da ni kaj hudega. Silil sem vanj in Jože je povedal vse kar je vedel, ker je bil odkrit do dna duše.

Poročil se je res iz ljubezni, kajti dote je dobil bore malo. On namreč

ni vprašal naprej, koliko ima, ampak prosil najprej njeno roko. Drugi ljudje so pravili, da bo bogata; to je prišlo tudi Jožetu na uho. Ko je prišlo Jožetovo razmerje do nje že tako daleč, da jo je takorekoč kot pošten človek že moral poročiti, so hitro uredili vso zadevo. Toda njen oče o doti kar govoriti ni hotel. Po poroki mu je rekel, da bi pri »normalnih« razmerah dal več, a da naj bo to obema malo za kazen.

Jože je bil od nekdaj skromen in ponižen človek, navajen na vseh vrst smole, zato se je vdal tudi v to nezdoto. Zatrjeval mi je, da vsled tega še bolj ljubi sedanjo svojo ženo.

Bil je videti kljub tej odkritosrčnosti izpovedi dobre volje in prav vesela sva zvečer pod »Vinsko trtico« praznila čaše na zdravje in srečo njegovih »bodočih« ter ogrevala spomine na študentska leta.

Drugi dan je odšel Jože nazaj v mesto, kjer je služboval. Pisal mi je večkrat, a drugih neprilik mi ni nikdar omenjal, kot to, da se v dotičnem mestu težko živi, ker je velika draginja.

Zopet čez par mesecev po najinem sestanku dobim Jožetovo pismo, v katerem mi sporoča, da je doživel veliko srečo — očetovstvo.

Končal je svoje pismo tako: »In v sedanji veliki draginji me Bog oblagodari kar z dvojčkom! Premisli, če ni to res prava — smola!« —

nica dela iz strateških in tehničnih ozirov v tem principu izjemo. Zanimivo je, kakšni so ti tehnični ozirovi. Med vsem personalom vseh bosanskih železnic je samo 22 odstotkov takih, ki obvladajo srbohrvaški jezik. To je zelo zanimivo, pa tudi žalostno, kako se germanizira v popolnoma slovanski deželi. V 34 letih ni mogla vlada vzgojiti personala, ki bi znal edini deželni jezik. Predvčerajšnjem je prišla na Dunaj deputacija deželnozborskih strank, da se pogaja z vlado. Včeraj popoldne je imela deputacija konferenco s skupnim finančnim ministrom pl. Bilinskim. Člani deputacije so predložili ministru svoje zahteve, ki v bistvu naglašajo, da deželnozborske stranke ne bodo sprejele vladne zahteve, da se pri bosanskih deželnih železnicah obdrži notranji nemški uradni jezik. Deputacija je predložila tudi različne kompromisne predloge, med drugimi tudi predlog, naj se ustvari prehodni štadij desetih let, med katerim bo ostalo pri dosedanjih razmerah. Ko poteče ta doba, naj se uvede srbohrvaščina tudi kot notranji uradni jezik deželnih železnic. Vlada pa noče opustiti svojega stališča. Konferenca je bila torej popolnoma brezuspešna.

Vojna na Balkanu.

Poraz Turkov pri Šarkeju.

K turškemu porazu pri Šarkeju poročajo še nadalje: Bolgari so pričakovali že med premirjem, da bodo Turki izkrcali pri Šarkeju vojaštvo, zato so podminirali vse ceste in kršćansko prebivalstvo posvarili, da ne sme iz mesta. Ko so nato Turki izkrcali svoje moštvo, so se Bolgari dozdnevno umaknili pred ognjem turških topov, ko pa so jim Turki sledili, je zletela mina za mino v zrak ter so te mine razdejale tudi velik del mesta. Baje je bilo pri tem ubitih 6000 Turkov. Kakor poročajo potniki, prihajajo iz Galipolija v Carigradu, je mrgolelo obrežno morje od Šarkeja do Galipolija več dni mrtvih turških vojakov, ki so jih ali ubile mine, ali pa so bili utonili, ko so v blaznem strahu drli nazaj na ladje. Celo turški viri cenijo sedaj skupne izgube Turkov pri Šarkeju in Bulairu na 15.000 mož. Bolgari niso mnogo priznavaali, tudi so imeli sami preveč dela s svojimi ranjenci, da bi se bili mogli dosti brigati za turške ranjence. Kar so mogle turške čete rešiti svojih težko ranjenih, so jih prepeljali v Galipoli in v druge trdnjave ob Dardanelah, 1200 težko ranjenih pa so prepeljali v Brusso. Dne 17. t. m. je dospelo v Carigrad več transportnih parnikov z lahkimi ranjenimi. Iz Carigrada poročajo, da je bilo pripravljenih za obnove vojne 30.000 postelj v bolnišnicah, šolah in privatnih hišah, da pa vse to ne zadostuje in da bodo kmalu vse bolnice prenapolnjene. Ker so tudi vse inozemske ambulance odpotovale, pričakuje skorajšni mir, ker ni zadosti turških zdravnikov in ker je turška vlada izgnala ali pa zaprla grške zdravnike, vlada v Carigradu v zdravstvenem oziru velika zmeda.

Na Kerzonezu.

Sedaj tudi turška poročila ne morejo več skrivati velikanskega poraza pri Bulairu. Neki turški častnik, ki je dospel pred par dnevi iz Galipolija v Carigrad, pravi, da je padla trdnjava Bulair vsled posrečenega izkrcanja bolgarskih čet in ker se je posrečilo Bolgarom zavzeti najvišje utrbe tudi na južni strani glavne trdnjave. Glavna trdnjava še ni padla, vendar je gotovo, da se ne bo mogla več dolgo držati. Trdnjava ima samo 60 topov, branila pa se bo do skrajnega proti bolgarski premoči.

Drugo turško poročilo pravi, da imajo Turki od vseh svojih postojank pri Bulairu samo še utrbe »Sultanin«, dočim sta glavni utrbi »Napoleon« in »Viktoria« padli. Utrbe »Sultanin« pa se morejo držati samo kake tri dni. Poveljnik v Galipoliju je zaprosil vlado, da naj na vsak način pripravi 20 parnikov, ki bi odpeljali vojaštvo.

Glasom drugih vesti pa koraka jedro balkanske vojske že proti evropskim Dardanelam.

Pri Čataldži.

Pri Čataldži se sicer sedaj še ne vrši odločilna bitka, vendar pa ne preide dan, ki bi ne prinesel kake večje bitke. Iz Carigrada samega poročajo, da so poskusili Bolgari prodreti proti jezeru Derkos na severni strani in da so pogladi desno turško krilo v beg, tako, da se je moralo umakniti čez Ormanli. To je jasno znamenje, da se Bolgari niso umaknili za par kilometrov, ker so morda spoznali, da ne morejo prodreti preko trdnjav pri Čataldži, marveč da so bili pri tem umikanju merodajni taktični ozirovi in težkoče v terenu. V Carigradu vedo, da zbira Balkanske

vojske v svojih novih pozicijah moči in da jih močno utrujejo, pri čemer jim pomagata tudi grško in bolgarsko prebivalstvo, ki koplje okope in dovaža živila. Vojaški krogi mislijo, da Bolgari vrste turških trdnjav ne bodo mogli predreti, predno ne bo zmrazilo, ker je sedaj malone »sa okolica pod vodo in ker so vse ceste razmočene.

Splošni vojaški položaj Turčije je naravnost obupen, vendar ga pa prikriva vlada javnosti, da ne razdru vojnega navdušenja v provincijah, ki dajejo vladi tudi nekaj finančnih podpor. Carigrad sam je zelo skeptičen in ne verjame na turško srečo. Vojaška liga samo čaka, da se razbije mladoturška vojna politika, da more vreči potem mladoturški komite in morda izvršiti izpremembe še na višjih mestih. Voditelji komiteja pa so zagrozili velikemu vezirju s smrtno, če se izneveri vojnemu programu komiteja.

Bolgarska in Rumunska.

Kakor poroča »Wiener Allgemeine Zeitung«, sta angleška poslanka v Sofiji in Bukarešti pred par dnevi nasvetovala bolgarski in rumunski vladi, da naj skušata rešiti difference mirnim potom. Če pa bi to ne bilo mogoče, naj se obrneta obe državi na velesile za posredovanje. Berolinski »Lokalanzeiger« poroča tozadevno iz Bukarešte, da so zastopniki velesil v Sofiji in Bukarešti naznanili, da se njih vlade strinjajo s predlogom sira Edvarda Greya.

Baje se med tem trudita Avstro-Ogrska in Rusija paralelno, da odstranita obstoječe difference v bolgarsko-rumunskem sporu.

Sedanja stagnacija v medsebojnih pogajanjih se presoja splošno kot dobro znamenje ter se sodi, da hočeta Rumunska in Bolgarska prepušiti ureditev spora velesilam. Tudi v Petrogradu so o tem prepričani ter si obljubujejo največji uspeh od koraka velesil.

Štajersko.

Iz Celja. Z odhodom dr. Brescharja s celjskega glavarstva je izpraznjeno tudi mesto komisarija v okrajnem zastopu. Upamo, da se bo de vlada ozirala na večino prebivalstva v okraju in bo imenovala na Brescharjevo mesto slovenskega uradnika, ki dobro pozna okraj, prebivalstvo in njegove potrebe ter bo v svojih sklepih samostojen in neodvisen od celjskih Nemcev. Kar se dr. Brescharja tiče, se mu mora priznati, da se je mož veliko trudil za okraj in prav varčno gospodaril: v jezikovnem oziru pa nismo bili vselej z njim zadovoljni, četudi se je na slovenske želje rad oziral.

Občeslovensko obrtno društvo v Celju je imelo v nedeljo, dne 16. t. m. svoj zelo dobro obiskan redni občni zbor. Udeležili so se ga med drugim tudi člani iz Laškega in iz St. Jurija ob Južni železnici. Iz poročila načelstva posnamemo, da je društvo priredilo na Binkoštni ponedeljek dne 27. maja p. l. zelo mnogobrojno obiskan obrtni shod, ki se je nad vse pričakovanje častno izvršil. Ta shod je mnogo pripomogel, da so se začeli spodnjestajski obrtniki zanimati za tesnejšo združitev v svrhu uspešnega zastopanja svojih stanovskih koristi. Skušalo se je delati na ureditvi na shodu izraženih želji, o uspehih pa še danes ni mogoče poročati, izvemši posredovalnice za vzgojitev obrtnega naraščaja, ki je pridno in uspešno delovala. Grajal se je pa dejstvo, da mnogo društvenikov pričakuje koristi od organizacije, da pa ne marajo spolniti svoje najmanjše dolžnosti napram njej, da bi redno prispevali malenkostni prispevek. Ako hoče društvo za svoje člane uspešno delovati, mora imeti za to potrebna sredstva na razpolago. Malenkostni letni prispevek bo vsak posamezni lahko utrpel, s tem se pa nabral potrebni zaklad, ki mora biti načelstvu ob času boja za stanovske koristi na razpolago. Blagajniško poročilo je izkazalo 567 K 35 vin. dohodkov in 256 K 48 vin. izdatkov; ker so pa še nekateri računi neporavnani, znaša društveno premoženje le 161 K 87 v. Občni zbor je podelil načelstvu odvezo, nakar se je izvolil odbor, ki se je takoj sledeče sestavil: predsednik: Ivan Rehek, ključavničar in hišni posestnik v Celju; podpredsednik: Vinko Kuko v e c, posestnik žage in lesotrlžec na Lavi pri Celju; tajnik: Ivan B o v h a, hišni posestnik na Miklavškem hribu; blagajnik: Anton Černe, vodja Zvezne tiskarne v Celju; odborniki: Viktor Bevc, slikar v Celju, Adolf Bursik, čevljar v Celju, Josip Čretnik, stavitelj umetnih mlinov in posestnik v Šent Juriju ob Južni železnici, Josip Stojan, stavbni podjetnik v Gaberju, Blaž Zupanc, brivec na Laškem; namestniki: Martin Kolšek, čevljar in posestnik na Bregu pri Celju, Juri Sinkovič, mizar in po-

sestnik v Celju, Ivan Strelec, sedlar in tapetar v Celju, Maks Zabukovšek, krojač v Celju; pregledovalca računa: F. S. Lukas, izdelovatelj destilirane grenčice »Adam« v Celju, in Mihael Dobravc, slikar v Celju. — Med slučajnostmi je omenil društvenik gop. Zupanc zasluge, ki jih ima dolgoletni sedanji predsednik gosp. Ivan Rehek za obstoj in prosep društva, ter je predlagal, naj se ga izvoli častnim članom. Predsednik je nato zaključil zborovanje z željo, da bi na prihodnjem rednem občnem zboru mogel poročati še o večjem uspehu in boljšem napredovanju društva.

Iz brežiškega okraja. Poročilo »Slov. Gospodarja« o prvih začetkih klerikalne organizacije kmečkih poslov, viničarjev in kmečkih delavcev je vzbudilo v politično mislečih in delavnih krogih na Spodnjem Štajerskem izvanredno veliko pozornost. Iz tega bi se znalo roditi gibanje, ki bi celo naše politično življenje lahko postavilo na glavo. Poglejmo, kaj nam pravijo številke! Zadnje štetje kmetijskih gospodarstev na Štajerskem se je vršilo 1. 1902. To nam pravi, da je bilo kmetijskih gospodarstev istega leta na Štajerskem 150.426; od teh jih odpade na Sp. Štajersko 69.007, torej malodane polovica. Med temi samostojnimi gospodarstvi je takih, ki razpolagajo z zemljiščem do 0,5 ha, torej le s hišičo in vrtičkom ali malo njičičko, 9946, gospodarstev z najmanj 1 ha zemljišča je 8284 in gospodarstev z 1 do 5 ha, ki jih je treba radi ponovitosti slike tudi omeniti, je 24.908; vsega skupaj snada k malemu posestvu na Sp. Štajerskem 43.138 kmečkih gospodarstev, k docela malemu (do 1 ha zemljišča) pa 18.230 gospodarstev. Kratek dopis ne more biti dolga razprava in zato bodi le na kratko povedano, da snada na kmečke posle, viničarji in kmetijske delavci z malimi posestvi skoro polovica ali pa še več spodnjestajškega prebivalstva. Če na odštejemo mesta in industrijske kraje, gotovo dve tretjine. Je gotovo velika misel socialno vzbuditi in skušati gospodarski dvigniti tako množico ljudstva. Čudimo se, da tega niso poskusili socialisti — a razume se, da z drugim, slovensko čutečim in gorečim vodstvom. Ali pa še pridejo na vrsto? O političnem mišljenju prebivalstva so včasih precej poučne občinske volitve. In te nam pravijo, da je napredno misleče prebivalstvo najti v 3. in v 1. razredu; 2. razred, domena srednjega posestva, je vedno trdo klerikalen in duhovniški v najbolj udan. Za narodno stranko bi se bilo torej v bodočnosti odločiti, ali bo delala gospodarsko politiko javnih, odvisnih slojev, ali pa v veleposestnikov, trgovcev, obrtnikov. Prekotte se bo odločila za slednje in dano bo mnogo prostora eventualni novi politični organizaciji, ki se bo na imela boriti, če bo narodna, s klerikalnimi in socialističnimi organizacijami. Želeli bi pa bilo še razgovora o tem važnem vprašanju.

Iz mariborskega okraja nam pišejo: Veleposestnik Al. R. je veljal za iako zanesljivega pristaša duhovniške stranke. Mož ni bil zaradi dobičkarje klerikalec temveč je trdno verjel, da napredniki duhovščini po krivici očita različne politične in zasebne lenovščine in pravijo, da takih ljudi nikakor ne sme imeti sami odločilne besede v narodu. Pred prilično podrgnim letom je naprosil R-a neki manjši posestnik za poročstvo, češ, da mu no rabi 1000 K. R. je vedel, da ima prošnik manjši, že nekoliko zadolženo posestvo in se je obotavljal podpisati zadolžnico. Pa duhovnik so mu prigovarjali — in mož je dal svoj podpis. Pozabil je že malodane na celo zadevo — in lahko si je misliti njegovo presenečenje, ko se je nekega dne od nje zahtevalo, da plača 7500 K! R. se je protivil in pravil, da je bil porok samo za 1000 kron, stvar je prišla pred sodišče in tam so iznovevali trije duhovniki in neki, sedaj že propadli trgovci, da se je zadolžnica R-u na glas prebrala in da je moral vedeti, da je podpisal dolžno pismo za sedem, ne pa za en tisoč kron. R-jevo zatrevanje in dokazovanje ni nič zaleglo; gnal je sicer stvar naprej — a propadel je povsod in si napravil zraven še tisoč kron stroškov. R. trdi, da so se s spleparjenimi tisočaki pomagale kriti izgube pri nekem konzumu. Novembra meseca se je obrnil R. s posebnim pismom na mariborskega škofa dr. Napotnika; v tem pismu je celo zadevo pojasnil in svoje obdolžitve napram duhovnikom, ki so ga k omejenemu poročstvu pripravili, ponovil. V pismu je rabil mnogo čvrstih pohorskih domačih izrazov, ki jih tu ne moremo ponoviti. Uspeh je pa bil nekoliko presenetljiv. Do tistih dob le dobival »Slov. Gospodarja«, potem pa se mu ga je ustavilo. Po tej hudji šoli ne bo R. več zagovarjal naše duhovščine in trdil, da morajo črni gospodje vladati neomeljeno nad našim ljudstvom. Drugega zadoščanja nima, kajti škof se tako dolgo ne bo

oziral na opravičene pritožbe Slovencev proti duhovščini, dokler se ne bo začelo tudi med nami energično gibanje. Potem bomo, kakor renegate v Mariboru, Ptuj in Celju, morda več veljali tudi mi.

Iz Ormoža. Vsled obstrukcije v deželnem zboru so prišli vsi štajerski okrajni zastopi v nekoliko težaven položaj, zlasti pa taki, ki so zadnja leta kaj več investirali. Podpore deželnega odbora za ceste in druge namene so docela izostale; našemu okrajnemu zastopu se je že naznanilo, da mu je deželni odbor črtal za l. 1910 in 1911 podpor v znesku nad 9000 K. V takih razmerah ni prijetno gospodariti, zlasti ne, ker je še mnogo vinogradov v okraju davka prostih in je torej davčna moč okrajeva zdato poslabšana. Naše mnenje je, da bi morali klerikalni deželni poslanci že stopiti v zvezo z vsemi drugimi političnimi činitelji v deželi, predno so začeli v Gradcu boj, ki ima prav hude gospodarske posledice za vse sloje prebivalstva in o katerem se že danes ve skoro s sigurnostjo, da bo docela brezuspešen in nam bo le škodoval.

Koroško.

Koroška vzhodna železnica in slovenska postajna imena. Nemce zopet boli, ker so se oglasili Slovenci povodom trasijske revizije koroške vzhodne železnice in zahtevali v slovenskih in na slovenskih tleh tudi slovenska postajna imena. Da so koroški Slovenci za to opravičeni, je popolnoma jasna stvar. Nemci to prav dobro vedo in boli in peče jih, da se bodo morali končno vdati in brati tudi slovenska postajna imena. Sedaj si ne vedo drugače pomagati, kot da trdijo po nemških listih, da je to povzročilo slovensko hujskanje. Naj imenujejo Nemci ta nastop Slovencev, ki se mora odobravati, kakor hočejo, vsak pameten človek pa ve, da je to izvitno tarnanje samo izrodek nemške hudobnosti, in da zahtevajo Slovenci le to, kar jim po vseh zakonih pristojno, zahtevati pa morajo, ker jim Nemci sami ne dajo in nas hočejo naravnost oropati naših prvotnih in pritisnih ter lepih slovenskih imen. Izgovarjajo se tudi, da so člani komisije, baje celo zastopniki slovenskih občin, izjavili, da ni potreba dvojezičnih postajnih napisov, češ, da prebivalci oboj krajev, kjer bo tekla železnica, razumejo tudi nemška imena in to naj jim zadostuje. Skrajna nesramnost je to in Slovenci naj odgovore na ta hinavska zavijanja s tem, da bodo povsod zahtevali poleg nemških tudi slovenska imena.

Celovski občinski svet. V zadnji seji mestnega sveta je poročal župan, da zahteva erar glede siasbe proti svoječasnim pogodbam, da se mora napraviti dvigalo za osebni promet in da morajo biti stene v II. nadstropju namesto 45 cm 60 cm debele in to zaradi neugodnih vremenskih razmer v mestu. Župan je odgovoril na to, da občina ne more tem zahtevam drugače ugoditi kot proti plačilu 20.000 kron. Po običajnih referatih glede mestnih obratov in oddahe raznih del je bila seja zaključena.

Boj za koncesijo. Gostilničar Josip Pečnik v Zlatni je prošil za razširjenje svoje koncesije v toliko, da bi smel točiti tudi konjak, rum in boljše likerje. Deželna vlada je to prošnjo zavrnila, češ, da ni krajevne potrebe. Pečnik se je pritožil na upravno sodišče in je utemeljeval pritožbo s tem, da podpirata njegovo prošnjo žandarmerija in Planinsko društvo, češ, da bi bila koncesija potrebna zlasti zaradi velikega prometa tujecev, ki skoro vsi zahtevajo podobne pijače. Deželna vlada koroška pa je obstojala na trditvi, da izključno njej pristojna razsodba, ali obstoja res krajevna potreba za točitev teh pijač ali ne. Upravni dvor se je pridružil naziranju deželne vlade in je pritožbo Pečnikovo kot neutemeljeno zavrnil.

Primorsko.

Proti laški fakulteti v Trstu. V včerajšnji seji političnega društva »Edinost« v Trstu je bila sprejeta resolucija, v kateri tržaški Slovenci odločno protestirajo proti temu, da se je proračunski odsek poslanske zbornice izrekel za brezpogojno ustanovitev italijanske juridične fakultete v Trstu, brez ozira na nasprotno tehtne pomisleke. Z ustanovitvijo italijanske juridične fakultete v Trstu se, kolikor je to sploh še mogoče, poostri nerazmerje v tem, kako je v tej državi skrbjeno za šolske in kulturne potrebe italijanske in slovenske narodnosti. S tem se poveča na Primorskem politična moč italijanskega elementa in še bolj poruši ravnotežje med italijanskim in slovenskim delom prebivalstva v obratnem razmerju z njunim številom. Zlasti pa morajo tržaški Slovenci občutiti ustanovitev italijanske fakultete v Trstu kot težko krivico, ker se s tem izpolnjuje edina

še neizpolnjena in obenem najvišja šolska zahteva ravno onemu elementu, ki odreja Slovincem, dobri tretjini domačega prebivalstva, vsako, celo najnižjo šolsko pravico in tudi v slovenski okolici nezadostno skrb za slovensko šolstvo. Nad vse žalostno pa je, da so preko vseh teh pomislekov glasovali za brezpogojno ustanovitev italijanske juridične fakultete v Trstu tudi slovenski poslanci.

Nesreča na železnici — 4 osebe zgoarele. Pri Sežani je zgorela neka stara čuvajnica ob železniški progi. V čuvajnici so prenočevali 4 železniški delavci, ki so zgořeli.

Umrl je v Žirjah v povirski občini veleposestnik Andrej Kocjan, star 87 let. Kocjan je bil jako priljubljen mož in delaven človek, bil je več dob župan in si je stekel veliko zaslug za napredek na Krasu. Bil je tudi odlikovan s križcem za zasluge.

Ubegele slepar. Iz Podbrda na Goriškem je baje pobegnil gostilničar in trgovec Straus, ki je oškodoval rone stranke za več kakor 100.000 kron. »Slovenec« je seveda tega lumpa takoj proglasil za »glavo ondodne liberalne stranke« in za »liberalnega voditelja«. Zdej samo še čakamo, kdaj proglasi milijonske goljufje in katoliške prelate Drozda, Kayserja in Weissza za liberalce.

K polomu laške »Banca popolare« v Gorici. Svoječasnno smo poročali, da sta bila pri ponovni obravnavi vsled malverzacij pri »Banci popolari« obtožena dr. Luzzatto in Lenassi oproščena. Sedaj poročajo iz Gorice, da je vložil državni pravdnik dr. A. Marinaz ničnostno pritožbo.

Pomiloščeni kaznenci. Cesar je pomilostil 85 kaznencev in jim odpustil ostalo kazen. Na moških kazniščih in sicer v Kopru je pomilostil 6 kaznencev, v Gradiški pa dva.

Nove parobrodne vožnje Trst-Amerika. Z Dunaja poročajo, da sta dve največji nemški parobrodni družbi, ki sta »Hamburg-Amerika Linie« in »Severonemski Lloyd«, javili avstrijski vladi, da nameravata vpeljati nove vožnje iz Trsta v Ameriko. »Hamburg-Amerika Linie« bo uvedla novo parobrodno vožnjo iz Trsta v Boston, »Severonemski Lloyd« pa iz Trsta v Buenos Aires. Kdaj bodo te nove parobrodne črte aktivirane, je odvisno od uspeha znanega konkurenčnega boja med sredozemskim Poolom in Kanada-Pacific družbo.

Vprašanje reške škofije. Zadrski »Narodni List« piše glede tega perečega vprašanja sledeče: Vprašanje glede ustanovitve nove škofije na Reki je bilo že dlje časa predmet pogajanj med ogrsko vlado in Vatikanom. Dognalo se je, da je kongregacija dovršila vsa predhodna dela, da se Reka odcepi od senjske škofije in da dobi lastnega škofa. Ko se je pa v javnosti raznesla o tem vest, je dobil Vatikan toliko protestnih brzojavk od različnih slovenskih krogov, da so gospodje v Rimu ostrmeli in je bil tozadevni »breve« ustavljen, uradni vatikanski »Osservatore Romano« pa je prinesel izjavo, da so vse tozadevne vesti brez podlage. Za sedaj je enkrat torej nevarnost ustavljena, toda gotovo je, da bodo nasprotniki Slovanov v kratkem zopet poskusili ta atentat na slovensko posest.

Dnevne vesti.

+ O slovanskih »patrijotih« smo včeraj čitali uvodnik v graški »Tagespošti«. Članek je zanimiv samo v toliko, ker govori o »politiki gospodarskega samomora« zato, ker se avstrijski Slovani ne navdušujejo in ne ogrevajo za tisto oficijalno našo politiko nasproti balkanskim narodom, ki je po sodbi vse objektivne javnosti pritrjala avstro-ogrsko monarhijo na rob gospodarskega in političnega propada. In za to, ker se avstrijski Slovani ne ogrevajo za to politiko, za to so veleizdajalci in največji škodljivci države! Prav izvršno! Ne prihaja nam na misel, da bi se skušali oprati teh očitanj, ker so prebadata, umestno pa se nam zdi, da citiramo »Tagespošti« in Nemcem v odgovor in ravnanje ta-le izvajanja dalmatinskega poslanca Lapisa, priobčena v »Riečkem Novem Listu«: »Smrt tvoja, življenje moje, toda kdo je kriv, da Avstrija nameroma tira politiko smrti? Kdo je kriv, da naši državni robsko nadaljujejo za bodočnost Avstrije pogubno Bismarkovo vsenemško politiko in da se nahajajo na nasprotni strani, kjer bi se morali nahajati? Ako nihče, so se Slovani izgovorili, izpisali in izvojevali za pravo korist monarhije! Pa čemu? Da z lastno jakostjo, izročeno nemški in madžarski upravi, uničujejo sebe same! Ali more to tako dalje iti? To je vraščanje, ki je mora odkrito in moško postaviti avstro-ogrskim mogotcem vsak Slovan, ki se zaveda slovenske številnosti in slovenske moči! Mi smo narod; sila smo na številu vojakov, na številu davkov, mi smo večji del monarhije in po tem razmerju mora v tej državi

odločevati tudi naša volja. Ali tako, ali ... Menda vendar ne bomo do konca sveta podložniki, tuji sluge, težaki, ki drugim nosijo vodo? Ali Anglež, Francoz, Italijan itd. nemojemo lahko uživati vse blagore človeškega napredka in človeške svobode, imamo tudi mi Jugoslovani, Čehi, Italijanci, kot ljudje, kot narodi pravico, da smo jim ravnopravni. Čisti račun, dolga ljubezen, pravi naš filozofski narod. Brez čistih računov, ni ljubezni, a brez ljubezni ni obitelji, a kamoli da bi se mogla obdržati država. Treba si je zapomniti tudi to: V tej pestri, mnogojezični državi, pa v napredni dobi, v kateri živimo, tudi po naravnem zakonu ne more biti druge ljubezni, razen one edine čistih računov, odnosno čistih interesov. Dokler so Slovani poznali samo svoje dolžnosti, je bilo lahko, ali danes, ko se zavedajo tudi svojih pravic, je gori navedena resnica tako očitna, da je samo slepec na robu prepada, da ne more zagledati! — Mi avstrijski Slovani in Jugoslovani torej nismo patriotije, ker se ne ogrevamo in se nikoli ne bomo ogrevali za nemško-nacionalno politiko Avstrije, čim pa bo ta politika v resnici avstrijska to je vsem narodom pravična, bomo tudi mi Slovani — pravi avstrijski patriotije in sicer takšni, kakršne nas žele sedaj imeti naši ljubi nemški prijatelji, ki so s svojo neumne politiko državo pritrili na rob gospodarskega propada!

— **Klerikalni škodljivci Ljubljane.** Državna obrtna šola v Ljubljani je veličinske važnosti. Nemški listi so nedavno tega pisali, da je ta obrtna šola za Slovence več vredna, kakor ako bi se bila v Ljubljani ustanovila pravna fakulteta. In prav zategadelj, ker se mestna občina ljubljanska zaveda, kako velike važnosti je ta obrtna šola ne samo za Ljubljano, marveč tudi za ves slovenski narod, je razmeroma toliko žrtvovala za zgradbo te šole. A ker od tega zavoda ne bo imela koristi samo Ljubljana, temveč vsa dežela in ves narod, je samo pravično, ako k stroškom te obrtne šole prispeva tudi dežela. Predlog, stavljen v tem oziru v zadnji seji mestnega občinskega sveta, je bil seveda popolnoma na svojem mestu in vsakdo je pač pričakoval, da bo v občinskem svetu ta predlog sprejet soglasno in med soglasnim odobravanjem. Toda zgodilo se je, da je vstal v imenu klerikalcev dr. Zajec ter izjavil, da klerikalna stranka nasprotuje podpori obrtne šole s strani dežele za to, ker je ljubljanska mestna občina zidala poslopje za to šolo, ko bi imela na svoje stroške graditi država. Klerikalci so torej glasovali proti vsaki podpori obrtne šole s strani dežele in utemeljujejo to s tem, da bi morala to poslopje zgraditi država sama! Leno, samo to vprašamo klerikalno gospodo, kje je že državna uprava zidala sama kako šolsko poslopje in če bi mi že imeli obrtno šolo v Ljubljani, ako bi se svoječasno mestna občina postavila na stališče, katero sedaj služi klerikalcem kot pretveza? Te šole bi ne bilo nikoli v Ljubljani! In zdaj se, da bi si prav to želeli klerikalci. Strojniki, mehaniki, elektrotehniki itd. niti hoteli še nadalje pri nas tuici, naši ljudje pa na tudi v bodoče hodijo s trebuhom za kruhom v tujino. Kaj je potrebna obrtna šola! K vragu ž njo, gladi! ako ni ta zavod popolnoma v njihovih rokah in ako bi vrhu tega morala zanj prispevati tudi dežela! Klerikalcem so namreč interesi in koristi ljubljanskega mesta tako zelo prirasli k srcu, da brez ugovora trdijo, da dežela izjema Ljubljano, kolikor hoče, ne da bi potem ljubljansko mesto imelo pravico, da bi smelo za ogromna bremena, ki jih nosi za deželo, zahtevati kako primerno kompenzacijo s strani deželne uprave. Ljubljana sicer plačuje stotisoče deželnih doklad, a od dežele ne dobiha nikoli niti facka. In to je popolnoma v redu, tako pravi gospod klerikalni občinski oče, ljubljanski volilci, Zajec-Kregar-Štefeto družbo si treha dobro zapomniti za prihodnje občinske volitve, ko se bodo ti ljudje zonet kar cedili same ljubezni do Ljubljane in njene prebivalstva!

— **Stavka v Vevčah.** Kakor smo že včeraj poročali, ravnatelj v ponelejek ni hotel sprejeti par delavcev s delo, na kar so delavci onustili delo. Klerikalci so uvideli, da bi prišlo do najhujšega poloma, če bi delavstvo že vstrajalo v stavki. Zato je hitro prišel dr. Zajec ter rotil delavce, naj gredo na delo. Delavci so poznali, da so jih klerikalci frivolno spetali na led, in so šli navzlic temu, da ravnatelj ni sprejel odpuščenih delavcev, zonet mirno na delo. V svoji notranjščini pa preklinjajo danes ti ubogi delavci klerikalne matorije, ki so jih zapeljali v stavko. Po nemesečni stavki, po nemesečnem stradanju so delavci danes ravno tam, kjer so bili pred stavko. Dosegli niso prav ničesar. Le eno so dosegli, da mnogo rodbin ni več v tovarniških stanovanjih, da so se zadovoljili ter izgubili par stotisoč za-

služka. In za vse to se imajo zahvaliti klerikalnim voditeljem. In to naj bo krščanski socializem?!

— **Oj ti Slovščakari!** Deželni odbor dela z vsem parom na to, da bi z draginskimi dokladi poglajal kolikor mogoče mnogo učitelstva v klerikalni jarem. Pri tem mu pomagajo razni priganjači v učiteljskem stanu samem. Posebno so pritisnili pri volitvah učiteljskih okrajnih zastopnikov, da bi prodrl s svojimi kimovci. Pa se jim ni, izvzemši ljubljansko okolico, posrečilo v nobenem drugem okraju in tudi v Ljubljani ne. Značilno je to-le pismo, ki ga je pisal neki učitelj mlajšemu tovarišu dva dni pred volitvijo. Predragi! V soboto dne ... je znana volitev. Vabim Te najprijeznejše in z najboljšim namenom v naš Tabor!!! In s tem stirim svojo sveto strankarsko dolžnost. Ne boš se kesal: da je to res, bo pokazala prihodnost ... Voli z nami — ev. oddaj prazni listek!! Ravno to bi rad — iz srca rad — sporočil tovarišu na N. — morebiti si Ti toliko prijazen in mi ustrežeš. Lepa hvala že naprej!!! Ubogajta draga mlada tovariša svet. Vaju ljubčega, starejšega izkušnega tovariša!! N. N. Pristržno pozdravljena!! Kraj in datum. Iz tega pisma se nam zrcali neskončna neumnost, sila in priljubljenost. Mladega učitelja, ki živi v najtesnejših gmohtnih razmerah, a je kljub temu značajan in se noče izneveriti zaradi doklade svojim resničnim tovarišem, se poloti starejši, boljše situiran tovariš, ga vabi in mu obljubljuje 25% doklado. »Volil z nami eventualno oddaj prazen listek in dobiš boš 25% in še kaj, jaz sem se o tem prepričal!« To je vabljivo in dotični, oziroma oba mlajša, bi dobila samo za oddajo praznega listka 25% doklade. No, pa mlajši tovariši so kljub temu, da nimajo 25%, obzirni in neškodljivi ljudje, zato se dotičnemu starejšemu, ljubčemu, izkušnemu tovarišu ni treba prav nič bati. Pismo smo priobčili zaradi originalnosti in je isto varno spravljeno.

— **Ljudski prijatelji.** Likvidacijski odbor »Glavne posojilnice« je pred nekaj dnevi obelodanil pojasnilo o razmerah pri tem posrednem zavodu in priporočal vlagateljem in članom poravnavo. Kakor se nam poročila, agitirajo klerikalci okrog Šmarja in Grosuplja proti poravnavi: njih namen je pač doseči, da bi bila škoda kolikor mogoče velika in da bi čim največ ljudi pahnil v nesrečo.

— **Poštenje klerikalnih časnikarjev.** Iz »Zarje« posnemamo: »Pomagati si je znal. V 431. številki z dne 13. t. m. smo poročili sledečo, po ljubljanskem »Slovencu« posneto vest: »Ignacij Cunder je bil zavarovalni agent pri banki »Slavija«. Kot tak je dobival 40 odstotkov od čiste zavarovalnine, potem pa še od vsakega zavarovanca posebej po 2 K. Ker je pa dandanes na tem polju za potovalne agente vsled prevelike konkurence jako malo onravnala, torej malo zaslužka, je pogodil obtoženec drugo. Fingiral je sam zavarovance, podpisal na ponudbah njih imena, za kar mu je zavarovalnica provizijo izplačala. Na ta način je samo »Slavijo« oškodoval za znesek 275 K 73 vin. Obdolženec, ki ničesar ne taji, bo sedel za to šest tednov v ječi. Banka »Slavija« nam sedaj naznanja, da Ignacij Cunder ni agentiral zanj in ni dobival od nje 40 odstotkov čiste zavarovalnine, potem pa še od vsakega zavarovanca posebej po 2 kroni, da tudi ni banko »Slavijo« oškodoval za 275 K 73 vin., temveč da je bil Cunder agent »Vzajemne« — takozvane škofove — zavarovalnice v Ljubljani, da je le-to oškodoval za 275 K 73 vin., da ga je ona izročila sodišču in da je na podlagi njene prijave bil obsojen na 6 tednov ječe. Ker smo to vest po »Slovencu« posneli v dobri veri, porjavljamo jo radevolje. Pripominjamo pa glede na navedeno pojasnilo banke »Slavije«, da je morala klerikalnega časnikarja podpsati. — Bilo bi odveč, da bi od svoje strani še kaj pristavljali.

— **Zaroka.** Gospod dr. Josip Pučnik, odvetniški koncipient v Ljubljani se je zaročil z gospodično Anico Kramerjevo, hčerko znane narodne rodbine podžupana trboveljskega, trgovca in posestnika g. Ivana Kramerja. Čestitamo!

— **Za trgovce.** C. kr. trgovsko ministrstvo je z razpisom z dne 25. januarja t. l. št. 58590/P naznanilo, da v prihodnje ne bo več dovolilo, da se tiskovine odpravljajo v večji obliki, kakor je po tarifi dovoljeno, ker trpe radi takih ostale pošiljave. Trgovci se torej opozarjajo, da pri pošiljavi cenikov in tiskovin osobito pazijo na to, da znaša največja dovoljena teža 1 kg, obseg pa 45 cm na vsako stran; pošiljave v podolgovatem ovitku pa sme biti 75 cm dolga in 10 cm v premeru. Pošiljave, ki tem predpisom ne odgovarjajo, smatrajo se za zavole.

— **Simon Gregorčičeva javna ljudska knjižnica v Ljubljani.** Wolfva ulica 10/I. je odprta vsak delav-

nik od 4.—8. zvečer in ob praznikih ter nedeljah od 9.—12. dopoldne. Knjižnica šteje nad 5500 knjig in to večidel leposlovja. Slovenske knjige so zastopane v 5 ali 10 izvodih, da je vedno dovolj izbire za čitanja željno občinstvo. Nadalje ima knjižnica najboljše romane in novele tujih literatur v dobrih nemških prevodih. V zadnjem času si je knjižnica nabavila priljubljeno zbirko »Ullstein« in zbirko modernih nemških in tujih pisateljev »Fischers Bibliothek zeitgenössischer Romane«. Obe zbirki sta popolni. Knjižnica, tako vsaj upa knjižničar, bo gotovo našla pri vseh slojih ono zaupanje, ki ga zasluži po svojih dobrih in izbranih knjigah. Pričakuje se, da bodo posebno cenjene dame bolj pridno zahajale v knjižnico, ker ravno za nje je posebno velika izbira njim tako priljubljenih pisateljic in pisateljev. Simon Gregorčičeva knjižnica izposoja pod tako ugodnimi pogoji in za tako malenkostno pristojbino, kakor nobena druga knjižnica. Na razpolago je tudi tiskan katalog.

— **Iz Spodnje Šiške.** Javni Shod socialno-demokratske stranke v Spodnji Šiški, ki se je vršil v ponedeljek dne 17. t. m., pokazal je, da je vodstvo socialno - demokratske stranke na stališču, da se zagovarja kapitaliste. O vodovodni zadrugi se je že toliko in toliko pisalo, vsa javnost je dobro poučena, za kaj gošpodje pri vodovodni zadrugi delajo, a kljub temu je gosp. Kristan pral na tem shodu zamorca in je hotel vodovodno zadrugo naslikati kot institucijo, ki je v Spodnji Šiški samo za blagor občanom. Seveda se mu je to temeljito ponesrečilo in navzoči so dobili vtisk, da socialno-demokratska stranka kaj takega v svoji delokrog kot zastopnica delavskega sloja ne bi smela prevzeti. Nehvaležnejše vloge si ne moremo misliti, kot jo je prevzel voditelj delavske stranke Anton Kristan s tem, da je skušal opravičevati postopanje privatnega kapitalističnega podjetja Vodovodne zadruge pred javno izrečenimi, s številkami podprtimi očitki. Čudno se nam zdi, da v dobi, ko zastopajo celo meščanske stranke zahtevo, da naj privatna, javnim vrham služeča podjetja, prevzemajo občine same v svojo upravo, zastopa voditelj stranke, ki se imenuje socialna, temu nasprotno stališče in se zavzema za to, da naj, če občina hoče imeti vodovod v svojih rokah, plača pretirani račun, ki so ga nastavili akcionarji Vodovodne zadruge. Ako bi gosp. Kristan premislil, da bodo najbolje prizadeti, ako se Vodovodni zadrugi plača od nje zahtevana pretirana svota, ravno delavski sloji, potem bi pač ne tlačil tisočakov v žep gospodom vodovodarjem, ki so pri podjetju zaslužili že lepe denarje. Neumljivo je, da zagovarja voditelj delavske stranke kapitalistične interese pridobitne korporacije, mesto, da bi se zavzemal za to, da pride šišenski vodovod v roke javni korporaciji, to je občini, pri kateri bi imeli glede uprave kontrolo tudi njegovi pristaši. Še nesrečnejši nastop je imel sodrug Anton Kristan v drugi točki dnevnega reda pri vprašanju inkorporacije Spodnje Šiške k ljubljanski občini. Ne moremo se načuditi temu, da je zavzemal voditelj socialnodemokratske stranke docela enako stališče, kot onih par klerikalcev, ki so pri deželni odboru zahtevali inkorporacijo. Na neprijeten način je nastop Antona Kristana napravil vtisk, kot da bi bil iz deželnega dvorca naročen, to tembolj, ker ni nikaka tajnost, da si peščica šišenskih klerikalcev sama ne upa na javnem shodu zagovarjati težnjo gosp. Oreška in tovarišev. Gospod Kristan je tedaj vnet za združenje Šiške z Ljubljano, kljub temu, da dobro ve, da Šiška od tega ne bo imela nobenega dobička, pač pa bodo imeli od tega škodo le delavski sloji, ki po večini prebivajo v Spodnji Šiški. Če bo imel kdo od tega dobiček, bodo to le posestniki zemljišč v Sp. Šiški, katerih koristi zastopati pa ne pristojita delavskemu voditelju. Sploh mora v spodnješišenski socialni demokraciji vladati kaj lepa edinost. Od delavcev izvoljeni občinski odborniki socialnih demokratov protestirajo v občinskem odboru složno z naprednimi odborniki proti inkorporaciji. Pristaši socialno - demokratske stranke skupno z naprednjaki podpisujejo protestne pole proti inkorporaciji in vodovodni zadrugi. Do danes ni bilo iz tabora socialnih demokratov slišati še nobenega glasu, ki bi se bil oglasil za delavstvu škodljivo inkorporacijo. Prvi, ki si je spletel med socialnimi demokrati lavorike v boju za stališče klerikalnega deželnega odbora, pa je bil — čujte in strmite! — vodja socialnih demokratov — Anton Kristan. Da je Anton Kristan s svojimi nazori med svojimi somišljeniki docela črnamljen, je pa pokazal ponedeljski shod sam na najjasnejši način. Dasi je »Zarja« že teden dni borbena, da zavzame socialna demokracija na shodu pri Strinu stališče napram nameravanju in-

korporacije Šiške k Ljubljani, si Anton Kristan kljub »svojim prečičevalnim izjavam« ni upal staviti na shodu resolucije ali predloga, ki bi govoril inkorporaciji v prilog. O. Anton Kristan je namreč predobro vedel, da bi tako glasovanje in da bi kak tak njegov predlog na shodu nikdar večine ne bil dobil. »Zarja« piše, da je bil shod zelo poučen in zanimiv. To je resnično! Zanimiv in poučen je bil ta shod v prvi vrsti radi tega, ker je pokazal, da stoji vsa šišenska javnost, izvzemši tistih par klerikalcev, odločno na stališču, ki ga je zavzel občinski odbor o vodovodnem vprašanju in v zadevi inkorporacije Šiške k Ljubljani.

— **Nesreča pri delu.** V Prebačevem je padla 25letna soproga posestnika Ivana Nagliča s skednja 7 m globoko na pod. Dobila je težke poškodbe in so jo morali odpeljati v ljubljansko bolnišnico.

— **Iz Ribnice.** Kar se tiče dostavljanja pismene pošte, je Ribnica gotovo na zadnjem mestu. — Pisma bi se nam morala namreč trikrat na dan dostaviti, a mi smo večkrat veseli, če jih sploh samo enkrat dobimo. — Ker so taki nedostatki le v breme strankam, je bila posledica, da so se začele prošnje in pritožbe, naj pošteno ravnateljstvo stvar na kakršenkoli način uredi. Od tega ravnateljstva je dobil vsak prošilec v potolažilo le prav sladke obljube, a do danes se še vedno ni nič ukrenilo. — Gotovo bi se bila stvar pospešila ako bi naš g. poštar, kateri vendar vsak dan polno pritožb sliši in stranke le tolaži, zadevo poštenemu ravnateljstvu javil ter tudi on odločno zahteval ureditve. Ker se tako poslovanje c. kr. pošte ne more dalje trpeti, bomo storili vse potrebno, da se dostavljanje vendar enkrat uredi.

— **Iz malega se izve veliko.** Pred novomeškim okrožnim sodiščem se je France Longer iz Vel. Gabra moral zagovarjati kot vojaški begun. To je nekaj navadnega na Dolenjskem. Mladi fantje gredo v Ameriko, opuste se prigrisajo za vojaški nabor, čez leta, ko pridejo nazaj, so na 8 dni kaznovani, pa k vojakom morajo iti. Ali pri temu Longerju so zanimivi vzroki, zakaj ni prišel na nabor. V L. 1902. je odpotoval v Ameriko, da kaj zasluži za zadolžen očetov dom. Leta 1903, ko bi mel iti na nabor, je bil ustreljen v hrbet. Komaj je ozdravil, je povzročil sum, da ga je v Ameriki prišla roka pravice. V družbi z nekimi Zajcem se je namreč udeležil uboja nad svojim tovarišem in rojakom. Radi tega zločina je bil v Ameriki obsojen na 10 let ječe. Tedaj tudi v tem času res ni mogel priti na nabor, tudi če bi bil hotel. Ker pa se je v kaznilnici pridno zadržal, so mu odpustili polovico kazni. Ko si je po prestani kazni nekaj prislužil, je prišel domov, se sam javil, bil kot nadomestni rezervist potrjen, po vojaški odslužbi se je oženil, to je bilo zdaj predpustom. No in zdaj bo odsedel še 5 dni za greh iz leta 1903., oziroma ker se ni zgasil na vojaški nabor.

— **Ogenj.** Pred nekaj dnevi je pogorela hišica Ivana Grlija v Harjah pri Postolju. Zgorelo je tudi več mizarkega orodja. Škoda znaša okrog 1000 K. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. — V Predolah, občina Račna pa je pogorelo gospodarsko poslopje posestnika Nučiča. Zgorelo je tudi mnogo krme in nekaj poljedelskih strojev. Škoda znaša čez 2000 kron. Ogenj je zanetil štiriletni posestnikov sinček, ki se je igral na skednju z vžgalicami.

— **Ogenj.** Iz Mošnji na Gorenjskem nam poročajo: Dne 13. februarja je pričelo nenadoma goreti okrog 7. ure zvečer pri »Šutariju« v Grabnu — Mošnje. Ker je pihal takrat jako hud veter, je bila vsa vas Mošnje v veliki nevarnosti, da ne postane žrtev ognja. K sreči so prihiteli k požaru poleg domačega gasilnega društva še vrli gasilci iz Begun in Leš. Ker niso vprašali — gori li pri liberalcu ali klerikalcu — so po kratkem, a trudopolnem naporu udušili ogenj in obvarovali, da se niso užgala sosednja poslopja. Pogorel je edino hlev in nekaka kašča. Ogenj je nastal na prav poseben način. Gospodarije je ime Valentin in ker je bil ravno predvečer pred godom, so mu prišli sosede »lofirati«. Da bi bila slavnost večja, sta navrtala dva fanta v bližini ležeč paji, ga napolnila s smodnikom in — pok, strel je šel v streho in gospodar je imel za god najlepši kres.

— **Zatiranje strupenih kač na Kranjskem** je povzročil lansko leto na Kranjskem deželni odbor s svojo tozadevno okrožnico na županstva, v kateri je razpisal premijo po 1 K za glavo strupene kače. Ljudstvo se je spravilo z veliko vneto na pokončanje kač in jih je pobilo neverjetno veliko množico. Iz 222 krajev je došlo 265 pošiljav v deželni muzej, kjer so razbirali in določevali glave v prirodopisnem oddelku. Skupno število doposlanih kačijih glav znaša 23.371; med njimi pripade 15.035 glav na strupene kače (14.623 mo-

drasov, 316 gadov, 7 bosanskih gadov in 89 črnih gadov) in 8336 na nestrupene kače (7059 smokulji, 83 gozev, 878 kobrank, 316 beloušk) — poleg tega je bilo vposlanih tudi 88 slepičevih glav — na Dolenjsko odpade 11.925 glav (8005 modrasov, 12 gadov — 3449 smokuli, 61 gozev, 996 kobrank, 102 belouški); na Gorenjsko 5223 (2546 modrasov, 282 gadov, 7 bosanskih gadov, 60 črnih gadov — 1829 smokulji, 11 gozev, 373 kobrank, 115 beloušk); na Notranjsko 6223 (4072 modrasov, 22 gadov, 29 črnih gadov — 1781 smokulji, 11 gozev, 209 kobrank, 99 beloušk). Navedeni pregled in podatki nam kažejo, da so se v zadnjih desetletjih strupene kače po naših krajih izredno močno razmnožile ter je v vsakem oziru odobravati sklep kranjskega deželnega odbora, ki priporoča zatiranje strupenih kač. Pri uničevanju kačem lovu so pa trpele občutno tudi nestrupene kače. Belouška in kobranka manj, ker ju ljudje poznajo; najhujše se je godilo smokulji, ki velja splošno pri nas za strupeno. Nekateri jo zamenjujejo z gadom, drugi zopet jo poznajo pod imenom »rjava kača«. Zato so pošiljala županstva iz vseh krajev naše dežele mnogoštevilne poslatve glav te nestrupene kače. V gospodarstvu prirodo so nestrupene kače vsekakor potrebne; nekatere izmed njih pa koristijo tudi človeškemu gospodarstvu z uničevanjem miši in raznega mrčesa. S stališča prirodno-varstvenega gibanja se zatiranje kač sploh ne more odobravati — z ozirom na izredno pomnožitev strupenih kač na Kranjskem pa lahko zagovarjamo njih pokončevanje. Vsekakor pa bi bilo priporočljivo, da se skuša pri tem, v kolikor je pač mogoče omejiti in preprečiti preganjanje nestrupenih kač.

— **Med naprednim slovenskim dijaštvom na Dunaju** se opaža že nekaj let živahno gibanje za sokolsko idejo in telesno vzgojo. Primeren lokal za telovadbo jim nudi univerzitetna telovadnica, kjer telovadi do 80 naprednih dijakov. Tudi bratska češka sokolska društva gredo našim dijakom na roko. Le žal, da je mnogo dijakov vsled slabih gmohtnih razmer prisiljenih opuščati poleg marljivega študija vsako redno telesno vzgojo. Gmotne razmere tukajšnjega podpornega društva so take, da ne more zadostiti niti najpotrebnejšim prošnjam dijakov. — Je to žalosten del zgodovine našega dunajskega dijaka. — Zato je gotovo pozdravljati idejo, ki se je sprožila v vadijskem zboru naprednega slov. dijaštva, da prirede v začetku marca t. l. javno telovadbo v češkem narodnem domu v prid podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Od 9. februarja pa do 15. februarja je bilo novorojenih 25 in 3 mrtvorojeni; umrlo je 18 oseb, in sicer 9 tujecev in 9 domačinov. Umrli so: 2 za jetiko (tujca), 1 vsled mrtvouda in 15 za različnimi boleznimi. Za infekcijskimi boleznimi sta obolela dva, in sicer oba za škrlatico.

— **Vsled opeklin umrla.** Franciška Jankovičeva, stanujoča v Cegnarjevi ulici, je imela na reji poltretletno Jožeto Valentova, katero je sicer dobro oskrbovala, za kar je dobivala od staršev tudi primerno vzgojino. Ko je dne 16. februarja opoldne kuhala na štedilniku juho, je dekletce sedelo na stolu poleg štedilnika, na katerem je Jankovičeva proti kraju porinila lonec z vrelo juho, tako, da se je ta prevrnil in je juha ploskala deklici po desni roki in rami ter jo silno opekla. Jankovičeva je hudo opečeno deklico oddala dne 17. februarja v deželno bolnišnico, kjer je včeraj vsled hudih bolečin podlegla.

— **Pobožna tatica.** Angela Breznik, rojena l. 1885. v Sočtanju, pristojna v Novo mesto, že večkrat zaradi tatvine in goljufije predkaznovana, ki je tudi že sedela v prisilni delavnici, je v zadnjem času pokradla reznih stvari v vrednosti 300 K. Le - ta hodi pod pretvezo pobožnosti po župniščih in samostanih ter ima okrog vratu na verižici podobo Matere božje. Nevarna tatica je srednje velikosti, bledega obraza ter nima v zgornji čeljusti nič zob. Torej pozor!

— **Nesreča v tobačni tovarni.** Dne 11. februarja je v tobačni tovarni stroj zgrabil delavko 21letno Ivano Velkavrhovo, stanujočo na Glincah št. 82 za predpasnik, potem pa za desno roko, katero ji je tako poškodoval, da se je morala iti zdraviti v deželno bolnišnico.

— **Ogenj v dimniku.** Včeraj zjutraj so se v dimniku neke hiše na Radecke cesti unele saje, katere se pa domači sami pogasili in na lice mesta došli oddelek gasilnega in reševalnega društva ni stopil v akcijo.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj je prišlo iz Amerike 20 Bolgarov, 18 Makedoncev se je povrnilo s Tirolske, 20 slovenskih delavcev je šlo v Novo mesto, 24 laških ogiljarjev se je pa odpeljalo v kočevski okraj.

— **Našel je učenec Stanko Podržal** srebrno verižico z obeskom.

Prilika, Veliko noč prebiti v Rimu, daje mnogim povoda, da nameravajo potovanje na Laško urediti tako, da morejo za velikonočne praznike bivati v večnem mestu in biti priča velikanskim cerkvenim slavnostim. Izvrstno priliko za pomorsko potovanje po italijanskih pristaniščih nudi Severonemški Lloyd s svojim parnikom »Bülow« ki 6. marca zapusti Hamburg in 21. marca doseže Neapolj, ali pa s parnikom »Prinz Heinrich«, ki 19. marca zapusti Marsiljo in takisto 21. marca doseže Neapolj, torej ravno prav, da dne pred velikonočnimi prazniki, to je letos 23. in 24. marca dospemo v Rim. Tudi za povratek po morju lahko pridejo v poštev različni parniki Severonemškega Lloydja. N. pr. dr. poštni parnik »Scharnhorst« (iz Neaplja 27. marca, v Bremen 11. aprila), dr. poštni parnik »Derflinger« (iz Neaplja 31. marca, v Hamburg 13. aprila), dalje parnik »König Albert« (27. marca iz Neaplja v Genovo) in parnik »Prinz Heinrich« (29. marca iz Neaplja v Marsiljo). — Posebno je opozorjati na to, da izdaja Severonemški Lloyd cene karte za tja in nazaj, in sicer za I. razred nastopno: Bremen - Neapolj - Bremen 495 Mk., Genova - Neapolj - Genova 90 Mk., Marsilja - Neapolj - Marsilja 136 Mk. Ker je povpraševanje po prostorih na parnikih Severonemškega Lloydja, ki vozijo v Italijo, ob tem času posebno veliko, je priporočati, da čim prej povprašate pri Severonemškem Lloydju v Bremen ali na pri njegovih agencijah, v Ljubljani pri Edv. Tavčarju v Kolodvorski ulici št. 35.

Društvena naznanila.

Muzejsko društvo za Kranjsko je imelo svoj letošnji redni občni zbor snoči ob 6. zvečer v predavalnici v deželni muzeji. Zborovanje je vodil predsednik dvorni svetnik g. Levec. Natančneje podatke o zborovanju priobčimo jutri.

Krajne skupine državnega društva, c. kr. poštinih in brzojavnih uslužbencev v Ljubljani redni občni zbor se vrši v nedeljo, dne 23. svečana t. l. ob 4. uri popoldne v običajnim dnevnim redom, v gostilni pri Perleusu (Matian) Prešernova ulica 9. Gosnodelane se vplodno vabi, da se običajnega zbora polnoštevilno udeležijo. V slučaju nesklepnosti se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor, kateri je sklepčen ne glede na število članov.

Državna zveza avstrijskih srednješolskih profesorskih društev. Dne 18. t. m. se je vršila na Dunaju odhodna seja »Državne zveze«, pri kateri so bile zastopane razne italijanske vse avstrijske narodnosti. Razpravljalo se je temeljito o načrtu službene pragmatike za državno učitelstvo, kakor ga je sprejel pododsek odseka za državne uslužbence, ter se je enoglasno sprejela sledeča resolucija: »Državna zveza avstrijskih profesorskih društev se odločno izjavlja proti besedilu službene pragmatike za državno učitelstvo, kakor ga je pod pritiskom vlade sprejel pododsek državnoborskega odseka za državne uslužbence. Posebno so nesprejemljiva določila glede neizprašanih supletov, dalje ureditev kvinkven, na novo uvedene kategorije provizoričnih učiteljev, določbe glede koalicijskega prava, rešitev naslovnega vprašanja in to, da se je vprašanje funkcijske doklade za ravnatelje popolnoma prezrla.«

Skiopleten večer »Slov. plan. društva« se je vršil snoči v veliki dvorani Mestnega doma. Otvoril ga je predsednik g. dr. Tominšek s pozdravom velikega števila poslušalcev ter predstavil g. Pavla Kunaverja, ki je nato s svojim tovarišem g. Badiuro razkazal najzanimivejše partije iz Kamniških planin, Karavank in Julijskih alp. Skozi vhod v kamniško Bistrico in po galerijah nas je popeljal do izvirka Bistrice, pogledali smo v drvarski žleb v Kovčici, odprl se nam je razgled na Brusnike in obiskali smo pastirje pred njih poletnimi palačami. V Divjem kotu in pri težko dostopnem slapu v Predoslu smo občudovali krasote naših planin. Stene Mokrice in prehod iz Bistrice na predgorje mimo Kovaške luknje, so zanimali vse gledalce. Veliko planino s Pasjo pečjo smo si ogledali v poletni in v zimski odeji. Megleno morje pod skumpe, smo zrlj posamezne krasote, skupine smrek na tej planini. Slovito znamenje na Veliki planini, kjer opravljajo pastirji ob nedeljah svojo primitivno božjo službo, je gotovo zanimalo vsakogar. Zanimive so bile zlasti slike s pastirskimi kočami na Veliki planini s svojimi strmimi strehami, segajočimi skoro do tal, ki dajejo celi pokrajini popolnoma tuje lice. Le na eni strani imajo te kočice majhen vhod, skozi kateri pride črda najprej v posebni oddelek, namenjen živini, med tem ko stoji sredi v tej koči šele prava pastirska kočica. Odprl se nam je pogled na Škarje in

Ojstrico, proti jugu na vrh Njivice. Obiskali smo Šmidingerjevo kočico, z Njivice smo zrlj proti kamniškim planinam. Iz Dola na Konja in na Predsedlaj so nas popeljale slike in komodni turisti smo se ustavili na desnem bregu kamniške Bistrice na planini Osredek. Obiskali smo nato Kriško planino, Krvavec, Okovšek, ogledali si velike učinke suhih plazov in prišli do pastirske kočice pod Kamniškim sedlom. Potem na Brano. Divji je pogled v Logarsko dolino. Odprl se nam je razgled na Kokriško sedlo in Kalski greben, na Planjavi so se hribolazci smelo upali daleč naprej na snežno streho. Z Brane smo videli samo Planjavo in Ojstrico, ki sta se dvigali nad meglo. Nato smo krenili proti Ojstrici, od tam proti Kokriškemu sedlu. Na Grintavcu. Kočni, Skuti in Struci smo ostali del časa, ogledali si Podolet in Tursko goro. Zelo so zanimale zlasti divje koze. S Turske gore smo se ozrli nazaj na Brano. Prišli smo pod Stol na Žirovniško planino, s Stola smo si zopet ogledali krasno oblačno morje. Ustavili smo se v Prešernovi koči. Begunščica, Sedlo Sv. Ane, Zelenica so se nam zdeli stari znanci. Stol smo si ogledali z vseh strani, bili smo na Begunščici in na Zelenici ter na Čelu, obiskali smo Koroško Bevško med Malim in Velikim Stolum. Od tod na Golico in Kepo, od tam pa v Julijske planine mimo Vrščica, Skrlatice in stene Prisoinika. Z južne strani Prisoinika se nam je odprl pogled v Trento. Skozi Prisoinikovo okno smo se ozrli na Goriško. Potem naprej na vrh Prisoinika, od tod pogled na Razor, Kriške poča. Vrata in na Triglav. Končali smo svoje potovanje na Kredarici in na Triglavu.

Gledališko društvo na Jesenicah vprižori v nedeljo, dne 23. t. m. ob polu 8. uri zvečer L. Ganghoferjevo komedijo »Svetonemski svet«. Igra je razdeljena v predigro in tri dejanja, ki se vrše dvajset let po predigri. »Svetonemski svet« je igra, ki nam nudi priliko pogledati v najintimnejše kotičke človeške duše: žalostni in veseli prizori se menjaio z naravnimi prehodni, kot v življenju samem. Ganghoferjeva dela so obče znana, posebno slovi kot ljudski pripovedovalec na svoji originalnosti in risanju značajev in prirnosti izgovarjavi. Ker igra ni lokalizirana, se bo vodstvo gledališča potrudilo, da se igra, kakoršna je v kolikor mogoče v tistem miljeu, kot si jo je zamislil pisatelj. Igra se je igrala že na vseh svetovnih odrih in bi bilo le želeiti, da bi se naše občinstvo zanimalo za to delo. Ob koncu pripomnimo še, da se pripravila »Miklova Zala«, ki se vprižori tekom meseca marca.

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. Nocoj v četrtak (par - predstava) se prvič ponovi velenjupubljena Leharjeva opereta »Grof Luksemburški« z g. Ljubišo Iličcem iz Trsta kot gostom v naslovni vlogi. Ob njegovem prvem gostovanju v terek je občinstvo, ki je gledališče napolnilo do zadnjega kotička, priljubljenega oneretnega tenorista sprejelo z najlaskavejšim aplavzom in mu opetovano pri odprti sceni, kakor tudi ob sklenju aktov izražalo bučno pohvalo. Sprčo izrednih simpatij, ki jih g. Iličec vživa med našim občinstvom, je tudi za njegovo nocojšnje drugo gostovanje nedvomno pričakovati razprodano gledališče. — V soboto (nepar - predstava) se drugič ponovi Puccinijeva sijajna velika opera »Madame Butterfly«, ki je ob svojih prvih dveh letošnih vprižoritvah glasom dnevene kričke dosegla najlepše uspehe. Naslovno vlogo poie to pot god. Lowczyńska. — V nedeljo popoldan (izven aboneme — za lože par) se kot velika tujška predstava prvič v sezoni ponovi L. Birinskega vlezabavna komedija iz počenjanja ruskih navidezni in istinitih revolucionarjev »Vrtoglavci«, ki je ob svoji premieri prošli terek, kakor na vseh nešteti odrih, kjer so to moderno, novo igro vprižorili, tudi pri nas dosegla najlepše uspehe in izborna zabavala. Naše občinstvo je vprižoritev soglasno hvalilo kot vrlo uspešno in jo označilo kot docela vredno, da si jo vsakdo ogleda. Duhovita, kratkočasna komedija nenavadno nadarjenega mladega avtorja žanje vsepovsodi največje uspehe in je zaslovela kot ena najboljših modernih dram skoz in skoz vselega značaja. — V nedeljo zvečer se izven abonementa za lože nepar pri izdatno znizanih cenah zadnjič v sezoni vprižori kratkočasna Offenbachova burleskna opereta »Orpheus v podzemlju«. Tako bodo častiti gostje z dežele imeli priliko, se v nedeljo popoldan in zvečer za mal denar izborno zabavati. Začetek večerne predstave ob sedmih!

Snočna kronska predstava »Red iz pravosti« v dež. gledališču je bila izborno obiskana; gledališče je bilo domalega razprodano, pohvala velika.

Izpred sodišča.

Izpred porotnega sodišča v Novem mestu.

Novo mesto, 18. febr.

Krvavo praznovanje Sv. Štefana pod Trško goro.

Po celi novomeški okolici znani konjski mešetar Janez Tekster se je na praznik Sv. Štefana v družbi Janeza Janca s Trške gore peljal v mesto. Obiskala sta več gostilen in se zvečer vračala dobre volje domov proti St. Petru. Spotoma srečata Florjančiča in njegovo ženo (delavca iz Kandije). Iz hvaležnosti, da ju je vzel na voz, je Florjančič pri Križpotu predlagal, naj napravijo ovinek v Sevno pod Trško goro v Seljakovo gostilno, češ, da plača tam za liter vina. Tekster je bil s tem zadovoljen. To je postalo usodopolno za celo njegovo življenje. V gostilni je Teksterjeva družba sedla za mizo. V zapečku je sedel gostilničarjev hlapec Anton Trkaj pri polpraznem litru vina. Trkaj je Tekstaria takoj začel »vleči«. Tekstar mu je to vračal, češ, kaj boš ti, maček mali, Trkajček. Zlezel je poleg Trkaja na peč in naročil liter vina, katerega sta skupaj pila. Ko sta se drug drugega navlekla, je šel Terkaj v drugo sobo. Tekstar pa za njim. Po zagovoru Trkaja je Tekster tam še dalje vanj silil, metal svoj klobuk ter zahteval, da mu ga Trkaj pobira. Od tod sta se podala v vežo. Tam se jima pridruži Potočar, zidarski pomočnik s Trške gore. Ta je prijel Trkaja in med rivanjem se je vsa trojica prepodila iz veže na dvorišče. Tu se je Trkaj zapodil tudi v Teksterja, ta ga je sunil v zobe, Trkaj je padel. Ker je Trkaj že pri tem rivanju iskal v žepih nož, je Potočar potegnil Teksterja za seboj nazaj v gostilno. — Trkaj jima je zagrozil: Čakaj hudič, nocoj ti bom plačal. No, in mu je kmalo nato res dal plačilo za celo življenje. Trkaj si je poiskal ostro nabrušeno sekuro, nasajeno na dolgem držaju. Tako oborožen je stopil pred Teksterje, poleg gostilne stoječi voz, prijel z eno roko konja, z drugo pa zavijtel sekuro. Tedaj prideta dve ženski, Antonija Radešček in Alojzija Židanek v in slišita, ko je Trkaj govoril proti konju: »Če bi bil ti (koni) Tekster, bi te s tem le, da bi dosti imel. Ker pa vem, da si nedolžen, ti ne bom nič storil, bom počakal, da bo on vun prišel.« Ženski, ki sta ta pogovor s konjem slišali, sta se prestrašili, zbežali v hišo ter zaklenili vrata. Ko ste prišli v sobo, ste posvarili Teksterja, naj nikar vun ne hodi. Tekster pa je dejal, da je v skrbah, da Trkaj kaj konju ne stori hudega in je šel vun. Komaj pa je Tekster odprl vrata ter pokazal glavo, že zamahne zunaj stoječi Trkaj s sekuro po njegov glavi. Udarac z ojstrino sekire je zadel skoro sredi čela od temena glave dolj v kot levega očesa. Tekster se je seveda takoj onesvestil. Zavezali so mu za silo rano, nato ga pa takoj odpeljali v bolnico, kjer je bil še ponoči operiran. Če bi se bilo le malo zamudilo, bi že morda spotoma nastopila smrt. Navadno se tudi najsurovejši zločinec po storjenem dejanju keša svojega koraka. Trkaj pa je storil nasprotno. Ko je po udarcu prišel v gostilniško sobo, je namreč dejal: »Škoda, da sem Harinčan (je namreč iz Harinje vasi doma), pa bi se takih bal kot je Tekster. Bal sem se le, da nisem pravega zadel, pa vidim, da sem ga. Primejduš, samo še premalo sem ga! Če bi bil še več glave vun pokazal, bi ga bil še bolj udaril. Če bi bil pa še Potočar prišel, tega bi bil pa sedemkrat počil...« Ljudi, ki so ta izbruh skrajne posurovelosti slišali, je bilo kar groza. Obtoženec Anton Trškan, 30 let star, male postave, prizna, da je deloma kriv. Zagovarja se s tem, da ga je Tekster, kakor smo zgoraj povedali, ves čas izzival, potem pa je prišel še Potočar na pomoč, in ker sta ga metala po veži in dvorišču, to ga je strašno razjezilo. Tudi je bil pijan, ker je ves dan popival. Tekstariju je hotel s sekuro dati samo »malo spominka«, kdaj ga je zmerjal z »malim mačkom« in Trkajčkom. Prizna, da je sekuro v roki držeč govoril s konjem tako, kakor smo že povedali. Poškodovani Janez Tekster pride z obvezo v porotno dvorano. Ko na ukaz zdravnikov odstrani obvezo, se pokaže na čelu že zgorej opisana velika rana preko celega čela. Vsled tega je tudi obraz popačen. Tekster se pravi nič ne spominja na dogodka tistega večera. On le ve, da je prišel v gostilno in da ga je Tekdo s sekuro počil po glavi, kdo in kako, tega ne ve. Gostilničar Anton Seljak izpove, da je Trkaj sicer pošten hlapec, le kadar se ga napije, je bolj surov. Priča potrdi, da je Trkaj res zagrozil Teksterju: Le čakaj, hudič, nocoj ti bom plačal. Zaslišane so bile še priče: Jože in Marija Florjančič, Antonija Radešček, Franc Židanek in njegova žena Alojzija, izpovedbe teh prič smo že v dejanskem položaju izbrali. Zve-

denca dr. Vaupotič in dr. Strašek označita udarec kot smrtonosno, težko telesno poškodbo. Da niso poškodovanca takoj prepeljali v bolnico in da se ni operacija res izredno posrečila, bi bil Tekster moral umreti. Nevarnost pa obstoji zanj tudi še dalje za celo življenje. Obtoženi Anton Trkaj je bil obsojen na dve leti težke ječe. Poleg tega ima poškodovanca Teksterju plačati 600 kron za bolečine, 60 K pa na odhodku za službo. Tekster se s svojo večjo zahtevo zavrne na civilno pravno pot. Obsojeni nastopi kazen v osmih dneh.

Razne stvari.

*** Nameravani atentat na poslanca Kunschaka.** Afera nameravanega atentata na krščansko - socialnega poslanca Kunschaka postaja vedno bolj zagonetna in sumljiva. Freiburger je bil namreč izgnan iz Dunaja, navzlic temu pa se je v svojem prenočevališču popolnoma pravilno zglasil, tako da ga je policija morala naslednji dan zaslediti.

*** Duhovnik umorjen v spovednici.** Kakor poroča »Berliner Zeitg. a. M.« iz Mühlheima ob Ruhr, je bil tam večeraj zjutraj ob pol sedmih v ondnotni katoliški cerkvi v spovednici umorjen duhovnik Wenger. Spovedoval je nekega otroka, ko se je približal neki mož ter dvakrat ustrelil iz lovske puške na duhovnika, ki je bil takoj mrtev. Morilec je 33letni delavec Wilnart, ki je blazen.

*** Eksplozija bombe v hiši angleškega finančnega ministra.** V novi palači lorda Georgeja v Walton Ou Hil pri Epsomu je eksplodirala v spalnici uslužbenec bomba. Škoda cenijo na 600 funtov. Ker v hiši še nihče ne stanuje, ni bil nihče poškodovan. Našli so še eno bombo, ki pa ni eksplodirala. O storilcih nimajo sledu, najbrže pa so bile sufragetke.

*** Velik požar.** Iz Bukarešte poročajo: Veliki parni mlin Assak je zgorel. Zgoreli so tudi vsi stroji. Škoda znaša dva milijona frankov, ki pa je deloma pokrita z zavarovalnino.

*** Požar hotela »Felsenburg«.** V Böcksteinu blizu Solnograda je zgorel znani hotel »Felsenburg«. Ker je hotel čez zimo zaprt, so začeli sumiti, da je bil hotel najbrže zažgan. Privredli so iz Solnograda policijskega psa »Spiona«. Ta je kmalu zasledil sled, ki je vodila k lastniku hotela, Neubauerju. Neubauerja so aretirali ter ga izročili okr. sodišču v Gasteinu. Zavarovan je bil za 100.000 K in se je hotel s tem denarjem ranžirati.

*** Ruski apaši.** V Moskvi se je policiji posrečilo po dolgih težkočah prijeti tri nevarne apaše - vlomilce, katerih delovanje je zelo podobno delovanju pariških avtomobilskih roparjev. Zločinci so se vozili v avtomobilih, ko so izvrševali svoj posel. Najraje so se gibali na dveh jako obljudenih cestah, ki vodijo v Mosko. Izvršili so več težkih zločinov, med temi tudi več umorov. Ta mesec so ubili in oropali več kolezarjev, ukradli knežini Kristovi briljantov za en milijon rubljev, zažgali so vilo milijonarja Prohorova, ustrelili več policistov ter oropali šest avtomobilov. Petdeset zločinov so že priznali.

*** V ječi ponarejali denar.** Te dni je bil v Kahiru končan proces proti 50 jetniškim paznikom in stražnikom egiptovske državne kaznilnice, ki so z vednostjo ravnateljstvo ponarejali novce. Ravnatelj je bil obsojen na več let ječe, 18 obtožencev je bilo obsojenih v ječo od treh do sedmih let; 31 obtožencev je bilo oproščenih.

*** Ponarejene poštne nakaznice.** Iz Benešova poročajo: Predčerašnjim je došla v neki tukajšnji hotel brzojavka s sledečim besedilom: Naročimo sobo za našega zastopnika Hugona Dörflerja, premogokop v Ljubnem. Kmalu nato so došla tri brzojavna nakazila v skupnem znesku 2750 kron. Zvečer je prišel v hotel neki mladi mož, ki se je predstavil kot Hugo Dörfler ter šel v naročeno sobo. Ko mu je vratar povedal, da ga čakajo tri brzojavne nakaznice, je šel tujec na pošto, kjer so mu proti legitimaciji izročili denar. Nato je prišlo iz Ljubna poročilo, da so nakaznice ponarejene. Dozdevni Dörfler pa je med tem časom že izginil iz Benešova. Najbrže je bil slepar kak poštni uradnik. Kako se je sleparstvo storilo, še niso dognali.

*** Kraljica v zvezi z anarhisti.** Neapoljski list »Matino« objavlja izpod peresa abeja Tedeschija daljše odkritje o zvezah bivše kraljice Marije Zofije, vdove po poslednjem neapoljskem kralju, z anarhisti. Eden izmed teh čudnih prijateljev nekdanjega veličanstva je bil baje celo v zvezi z umorom bivšega kralja italijanskega Humberta v Monzi. Kraljica je vezala z anarhisti skupno sovraštvo proti kraljevskemu vladarstvu. Abbe trdi v »Matinu« predvsem o Carlu Malatu, »znatnem italijanskem anarhistu in sinu stare-

ga revolucionarja iz leta 1848., da je bil več let gost v pariških salonih bivše kraljice. Leta 1901. je bival baje skupno z znanim anarhistom Henrikom Malatesto tajno v pariški vili kraljice. Anarhista sta jedla skupaj s kraljico pri eni mizi. S temi anarhisti je bil v zvezi tudi neki dosedaj neznan doktor, ki je bil pri atentatu v Monzi, ki pa je ušel policiji, ko ga je iskala. Ko je bil Malato pozneje zaprt, je kraljica pošiljala njegovemu staremu očetu 300 frankov kot pribojšek. Ta denar je dobil Tedeschi, da ga izroči starcu. Toda Abbe je smatral stvar za nevarno, vsled česar je dal denar nekemu francoskemu poslancu skrajne leve, da ga izroči starcu. Abbe Tedeschi je bil prej duhovni svetovalec in spovednik kraljice.

*** Nova smer na Angleškem.** Iz Londona poročajo: Novi učni predmet, ki bo vzbudil nedvomno zanimanje vseh pedagogov, bodo v kratkem uvedli na angleških ljudskih šolah. Dospelajoča mladina obojega spola se bo na lahko razumljiv način poučevala o tem, kako naj se obnaša, bo prednosti svoje rase prenesla tudi na eventualne svoje potomce ter jih ohranila pred degeneracijo. Pod predsedništvom majorja Leonarda Darwina se je ustanovila družba, ki je pred par dnevi povabila vse londonske učitelje in učiteljice na posvetovanje, ki se ima vršiti dne 1. marca. 500 učiteljev in učiteljic je obljubilo, da se udeležijo te konference. Z velikim zanimanjem čakajo na rezultat teh posvetovanj.

*** Ameriške Madžarke so najlepše žene na svetu.** To trdi, kakor poroča »Neues Pester Journal«, slikar Andersen v nekem čikaškem listu. Madžarsko plemo ima baje v Ameriki lepše hčere nego v domovini. V deželi svobode se bujno razvija ne samo duh, temveč tudi ženska telesna krasota. Andersen svetuje anglosaškimi fantom, naj izboljšajo svojo raso s križanjem z ameriškimi Madžarkami. V ulicah ogrskih delov v Novem Yorku in v Čikagu je baje na vsak korak mogoče srečati krasotice. Za najlepšo ženo sveta proglašata Pavlo Ritočkovo, v Ameriki rojeno mlado damo, ki ima v svojih žilah čisto madžarsko kri. Ta krasni tip je bil vzgojen s pomočjo ameriške vzgoje, katere posledica je samozavest, nastop, vablivo kretanje itd.

*** Denarno pismo kot reklama.** Občinstvo, ki se je preteklo sredo vozilo v omnibusu mimo pariške borze, je doživelo pravo senzacijo. V omnibusu se je vozil neki mož, ki je nosil torbico, v kateri je imel polno pisem. Izgledal je kakor bančni sluga. Mož je nekaj začel iskati med pisimi in spisi, od katerih jih je nekaj prečital. Pri tem mu je par pisem padlo na tla. Ta je skrbno pobral ter jih zopet spravil v torbico. Končno je izstopil. Ko je odšel, so našli zapечатeno pismo. Neki gospod je vzel pismo v roke ter izjavil, da je pismo denarno, in je obžaloval ubogega slugo, v kakih skrbih bo, ko bo pismo pogrešil. Toda, kje najti slugo? Pismo je bilo brez naslova. Morda bo vsebina pokazala, komu naj se pismo izroči. Nato je dotičnik odprl pismo, ostali so se zbrali okoli njega. V pisemu je bil listek, na katerem je bilo napisano, da je hotel »Pri borzi« najboljši in najcenejši.

Gospodarstvo.

— Jadranska banka v Trstu. V nedeljo se je vršila bilančna seja upravnega sveta Jadranske banke, na kateri je bilo sklenjeno predlagati na občnem zboru, ki se vrši, dne 30. marca t. l., naj se izplača od čistega dobička l. 1912, ki znaša 680.246 K 32 v. 6¹/₄ % dividendo, kakor lanske leto, 57.916 K 42 v. prišteje k rezervnemu zakladu, ki naraste s tem na 850.000 K, in 66.682 K 85 v. pa prenese na novi račun (lansko leto je bilo prenešenih 22.573 K 36 v.)

— C. kr. pletarska šola v Radovljici kaj dobro napreduje. Izdelki ki jih ta šola izdeluje, so našli skoraj že svetovni glas. Z zadovoljstvom in ponosom lahko poudarjamo, da se našo c. kr. pletarsko šolo spoznali že preko avstrijskih mej in izdelki romajo širom Evrope. — Obiskovalcem Radovljice priporočamo stalne razstave še šole v vpogled.

— Belokranjska železnica. Razpisana je dobava in postavitev mehaničnih oprav z zgradbah za poskrbovanje vođe na železniški prog Rudolfovo - Metlika - deželna meja Ponudbe se sprejemajo najkasneje do 3. marca 1913 12. ure popoldne pri c. kr. železniškem stavbnem ravnateljstvu na Dunaju, VI. Gumpendorferstrasse 10. Pogoji in drugi pripomočki so na prodaj pri prej navedenem ravnateljstvu.

Kupite pridno srečo »Splot. ženskega društva« v kraljevski slovenski umetnikovi. 20 krasnih dobrih, slik domovnih slikarjev. Sreča A 1 1

Telefonska in brzojavna poročila.

Vojna na Balkanu.

Se enkrat bi radi imeli premirje.

Carigrad, 20. februarja. Vrhovni poveljnik turške vojske Izzet paša, ki se je zavzemal še pred smrtjo vojnega ministra Nazim paše za mir, je v svojem strokovnem mnenju, ki je je podal te dni, izjavil, da je turška vojska pripravljena samo na striktno defenzivo. Če pa se posreči vladi doseči enomesečno premirje in če more garantirati za zadostno municijo, je upati, da bo imela ofenziva uspeh.

Velesile nočejo posredovati.

Carigrad, 20. februarja. Hakki paša je poslal porti iz Londona poročilo, da je pri konferenci s sirom Edwardom Greyjem razvidel, da smatrajo velesile odgovor turške vlade na demaršo za nezadosten temelj za nadaljevanje mirovnih pogajanj ter vsled tega odklanjajo vsako nadaljnjo posredovanje med Turčijo in balkanskimi zavezniki.

Veliki vezir na Galipoliju.

Carigrad, 20. februarja. Generalisimus Izzet paša se je vrnil v spremstvu načelnika generalnega štaba iz glavnega taborišča Hademkeja v Carigradu, kjer je imel dolgo konferenco z velikim vezirjem Mahmudom Šekfetom pašo. Veliki vezir Mahmud Šekfet paša je zvečer odpotoval na polotok Galipoli.

Odrin.

Sofija, 20. februarja. V ponedeljek zjutraj je sporočil bolgarski odposlanec poveljniku v Odrinu sklepe bolgarske vlade in velesil glede odhoda inozemcev. Do torka zvečer še ni bilo odgovora.

Belgrad, 20. februarja. Iz Srbije je odšlo 60 topov in 150 vagonov municije in sanitetnega materiala pred Odrin in na traska bojišča.

Bolgarsko - romunski spor.

London, 20. februarja. »Daily Mail« poroča v nasprotju z vestmi, da se je bolgarsko - romunski spor izboljšal, iz Sofije: Romunska konfencija in artilerija se zbira na donavskem otoku nasproti Silistrije. Romunski poslanik v Sofiji je opetovano zagrožil bolgarski vladi, da odpotuje v najkrajšem času, če Bolgarska ne popusti. Če velesile ne vzamejo v roke v kratkem rešitve spora, je izbruh vojne neizogiben.

London, 20. februarja. Današnja seja konference veleposlanikov se je bavila z vprašanjem razsodišča v bolgarsko - romunskem sporu. Rusija je odločno za to, da se skliče tako razsodišče in tudi druge države so temu že pritrdile. Zato je upati, da se razsodišče realizira. Države trojeve in tripeletente pošljejo po enega zastopnika v to razsodišče.

Bukarešta, 20. februarja. Zmernejši romunski listi z zadovoljstvom konstatirajo, da se bolgarsko časopisje resno in trezno bavi z regulacijo meje proti Romunski in priznava potrebo prijateljstva med obema državama.

Živila za Bolgare v Traciji.

Solun, 20. februarja. Promet na progji Solun - Dedeagac je bil na odredbo bolgarske vojaške oblasti za več dni ustavljen zaradi velikih provizijanih transportov za bolgarsko armado v Traciji.

Venizelos v Prevezi.

Atene, 20. februarja. Ministrski predsednik Venizelos je odpotoval včeraj v Prevezo, da se posvetuje s prestolonaslednikom o raznih važnih vprašanjih.

Nezgođe turških ladij.

Carigrad, 20. februarja. Trije lokalni parniki, ki so bili prenapolnjeni s turškimi četami, so zadeli pri Rodostu drug ob drugega. Mnogo vojakov je pri tem utonilo.

Carigrad, 20. februarja. Torpedovka »Samsun« je zadela pri Kumkali na pečine, upajo pa, da jo bodo rešili.

Carigrad, 20. februarja. Vest, da se je križarka »Mešudije« ponesrečila pri Galipoliju, da od sedaj ne potuje.

Noradunghianova misija.

Berolin, 20. februarja. »Lokal-anzeiger« poroča iz Pariza: Noradunghianov prihod v Nizzo se razlaga na ta način, da ima izpolniti zapuščeno misijo, ki ga popelje najprej v Italijo. Zatrjuje se, da se vrše med Italijo in porto pogajanja zaradi odstopa Rodosa. Italija se naj, kakor smo že poročali, zaveže, da da Turčiji za »nevojaške« namene 50 milijonov frankov.

Rusko črnomoško brodovje.

Petrograd, 20. februarja. Ruski vojni minister se je odpeljal v Sebastopol inšpicirat rusko črnomoško vojno brodovje.

Nobenih vesti z bojišča!

Carigrad, 20. februarja. Včeraj vojno ministrstvo ni izdalo običajne-

ga uradnega komunikeja o stanju operacij na bojišču. Semkaj je prišla nemška križarka »Geleer«.

Turški dementi.

Carigrad, 20. februarja. Na mednarodnem mestu izjavljajo, da ne odgovarja resnici vest, da bi bila bolgarska armada že zavzela na otoku galipolijskem utrdbi »Viktorija« in »Napoleon«.

V Epiru.

Solun, 20. februarja. Poročila iz glavnega grškega taborišča vedo, da je položaj Grkov pri Janini precej neugoden. Turški posadki se je posrečilo predreti grški kordon na severu in zahodu. Grki še niso vzeli Bizanije. Turško armado zalagajo z živili Albanci, ki v velikih trumah prihajajo Turkom na pomoč.

Meso za vojsko pred Čataldžo.

Belgrad, 20. februarja. Jutri odpošljejo iz tukajšnje klavnice 20 vagonov govejega mesa, ki ga je bolgarska vlada naročila za vojsko pred Čataldžo. Belgradska klavnica je z bolgarsko vlado sklenila pogodbo, da bo Bolgarski dobavila 1 milijon kilogramov govejega mesa.

Angleška lordska zbornica in zavezniki »grozovitosti«.

London, 20. februarja. V današnji seji lordske zbornice je bila vložena interpelacija zaradi grozovitosti, ki so jih baje zagrešile armade balkanskih zaveznikov nad ubogim turškim in albanskim prebivalstvom. Na interpelaciji je odgovoril lord Morley. Poudarjal je, da vlada ne more kontrolirati, če so vesti o grozovitostih resnične ali ne, in tudi ni v to kompetentna. Vendar pa je smatrala za potrebno, da je spomenice, ki vedo povedati o grozovitostih balkanskih armad, predložila dotičnim vladam. Na to je odgovorila samo srbska vlada, ki v svojem odgovoru naglašala, da so dotične vesti o baje zagrešenih grozodejstvih popolnoma iz trte izvite, ako pa se je kak posamični vojak v kakršnemkoli oziru pregrešil, je bil brezobzirno kaznovan po vojnem pravu.

Justični odsek.

Dunaj, 20. februarja. Justični odsek je končal včeraj razpravo o določbah odvetniškega reda o disciplinarnem pravu, o justičnem izpitu in o uvedbenih določbah k odvetniškemu redu. Končno sklepanje o nekaterih točkah, zlasti o dopustitvi odvetnikov k zastopstvu pri obrtniških sodiščih in o prestopu vpokojenih sodnikov k odvetništvu se prepušča sklenitvi pozneje seje.

Oddaja mornariških naročil.

Dunaj, 20. februarja. Danes dopoldne se je sestal pododsek proračunskega odseka, ki je imel nalogo preiskati oddajo mornariških naročil. Seje sta se udeležila tudi deželno-brambni minister in trgovski minister. Dež. brambni minister Georgij je podal sledeče pojasnilo. Naročilo plovilnega doka se je res oddalo nemški tvrdki v Hamburgu, ker je bila cenejša in nudi večje garancije, da se izvrši delo o pravem času. Domača tvrdka Cantieri Navale je onetovano ni držala roka. Njen prvi ofert je znašal najprej 9.119.000 K, pozneje ga je znižala 8.800.000 K, dočim je nemška tvrdka že od začetka zahtevala 8.090.000 K. Nemška tvrdka se je zavezala, da naroči ves material, zlasti pa stroje pri avstro-ogrski industriji, če jih dobi za isto ceno, kakor pri nemških konkurenčnih tvrdkah. Trgovinski minister je izjavil, da je igralo trgovinsko ministrstvo samo posredovalno vlogo. Zato se je trudilo doseči, da zniža Cantieri Navale svojo ceno na drugi strani pa je pritiskalo na mornariško upravo, da odda delo tudi za nekoliko višjo ceno domači tvrdki. »Cantieri Navale« cene ni znižala. Šele ko se je pojavil v javnosti odpor je tudi ta tvrdka znižala ceno.

Vnogle v trgovske knjige.

Dunaj, 20. februarja. V finančnem odseku je predlagal poročevalec Licht, glede obligatoričnega vnogle v trgovske knjige dostavke, da naj bi bili izreki komisije o dokazih s knjigami podvrženi pravosodju upravnega sodišča.

Poljski minister krajan.

Dunaj, 20. februarja. Minister Dlugosz je šel včeraj na dopust. Ali ostane še nadalje v kabinetu, je odvisno od lvojskih pogajanj za volilno reformo. Če se zaključijo ta proti Poljski ljudski stranki, bo Dlugosz koncem prihodnjega tedna odstopil.

Češko nemška sprava.

Dunaj, 20. februarja. Pod predstvom dr. Schreinerja se je vršilo včeraj posvetovanje nemškega odseka osmerice.

Dunaj, 20. februarja. Včeraj se je vršila ob navzočnosti notranjega ministra, ministrskega predsednika in cesarjevega namestnika konferenca z zastopniki ustanovnega veleposestva in zvezo nemških državnih poslancev na Češkem.

Podpora rodbinam vpoklicanih rezervistov.

Dunaj, 20. februarja. Ogrski domobranski minister je dospel sem, da se posvetuje z avstrijskimi vodilnimi krogi o podporah vpoklicanih rezervistov.

Brezžične brzojavke za vohune.

Krakov, 20. februarja. Nekateri poljski listi trde, da so gališke brezžične postaje v zadnjem času sprejele več brezžičnih brzojavk za ruske vohune zlasti v vzhodni Galiciji. Brzojavke so bile šifrirane.

»Velezdalec«.

Zagreb, 20. februarja. Dimitrij Jovanović, trgovec v Karlovcu, je bil pred tukajšnjim sodiščem obsojen v šestmesečno ječo, ker je v neki gostilni klical: »Živela Srbija, živel srbski kralj Peter!«

Ogrska volilna reforma.

Budimpešta, 20. februarja. Odsek za volilno reformo je skoraj končal svoje delo. Ostaja le še nekaj podrobnosti. Prihodnji mesec pride predloga pred plenem. V ponedeljek se udeležijo tudi opozicijski poslanci seje zbornice. Splošno sodijo, da bodo preprečili vsako resno delovanje. Zato se je predsednik Tisza odločil, da pripravi tudi za to sejo policijo in orožništvo.

Ruska дума.

Petrograd, 20. februarja. Po šestdnevni debati o pojasnitvah ministra za ljudsko izobrazbo glede tajnih shodov srednješolcev v neki petrogradski gimnaziji in glede aretacije udeležnikov je odklonila дума sedem od raznih frakcij predlaganih dnevnih redov ter sprejela s 169 proti 165 glasovom dnevni red, ki ga je predložil neki član kadetske stranke, glasom katerega smatra дума izjave ministra za zadostne in prehaja na dnevni red.

Napad na smodnišnico.

Milan, 20. februarja. Vojaška straža je prišla pri mornariški smodnišnici v Speciji nekega človeka, ki je očividno nameraval atentat na smodnišnico. Izkazalo se je, da je Nemec ter pravi, da je iz Monakova.

Francosko oboroževanje.

Dunaj, 20. februarja. »Deutsches Volksblatt« poroča, da hoče uvesti francoska vojaška urava kot protitež nemškemu oboroževanju avtomatične puške. Tudi nemška vojaška urava ima pripravljen izborn model avtomatičnih pušk, ki ga na hoče uvesti šele, če ga uvede prej Francoska.

Pariz, 20. februarja. Radikalni listi vedno ostreje pišejo proti vladi zaradi načrta zopet uvesti triletno vojaško službo. Radikalni listi pravijo, da se da ta cilj hitreje, lažje in z manjšimi žrtvami doseči, da priklapi tripeletenti novo velesilo, ki se snuje na Balkanu. S tem Francoska tudi uniči vsako premoč, ki bi jo mogla dobiti Nemčija.

Nemški državni zbor.

Berolin, 20. februarja. Nemški državni zbor se je baval včeraj zopet z razveljavljenjem jezuitnega zakona iz leta 1872, ki je bilo v celoti sprejeto v drugem in tretjem branju.

Nova nemška cesarska jahta.

Berolin, 20. februarja. Proračunski odsek nemškega državnega zbora je sprejel gradbeno predlogo za novo cesarsko jahto. Med debato je protestiral socialnodemokratski poslanec Ledebour proti gradnji nove jahte, češ, da gre samo za ladjo za osebno uporabo nemškega cesarja, ki jo naj grad sam. Sploh je na velikih nemških vojnih ladjah rezerviranih za cesarja 6 prostorov, kar mora zadostovati. Neki drugi socialni demokrat je oporekal, da cesar ni zmožen voditi kak manevra vojne mornarice. Cesar ni napravil iz te stroke nobenega izpita in je samo amater. Če pa za cesarja ni treba posebnih študij, jih tudi ni treba za častnike.

Turčija in Arabci.

Carigrad, 20. februarja. Med turško vlado in Arabci se vodi pogajanja, ki imajo namen, da bi podelila Turčija arabski provinci »Asir« popolno avtonomijo pod pogojem, da obdrže Turki vojno upravo še nadalje v svojih rokah.

Revolucija v Mehiki.

New York, 20. februarja. Glasom poročil iz Mehike je podpisal Madero svojo demisijo.

Mehika, 20. februarja. Huerta je naznanil poslaniku Zedinjenih držav izprembo vlade in ga je prosil, da obvesti o tem zastopnike drugih velesil.

Mehika, 20. februarja. Vsi ministri, razen finančnega ministra, kateremu se je posrečilo pravočasno pobegniti, so bili aretirani.

New York, 20. februarja. Do sedaj je nemogoče določiti število mrtvih in ranjenih v Mehiki. Po hišah, ki že več dni niso dostopne, leže mrtlič in povsod je čuti duh mrtlič. Beda revnega prebivalstva je grozna. Povsod se ponavljajo grozoviti prizori.

Mehiko, 20. februarja. Predsednik Madero in njegov brat Gustav sta bila včeraj zjutraj prepeljana v vojni arzenal. Tu je bil ob 9. dopoldne Gustav Madero ustreljen, ki je baje s svojimi spletkami največ zakrivil, da se je vnela državljanska vojna.

Washington, 20. februarja. Predsednik Združenih držav Taft je dobil od provizoričnega predsednika v Mehiki brzojavko, da je po vsi državi zopet zavladal mir in red.

Priseljevanje analfabetov v Ameriko.

Washington, 20. februarja. Representantska zbornica je odklonila z majhno večino zakon, ki zabranjuje priseljevanje analfabetov v Ameriko.

Bohinjsko jezero je zamrznilo. Poroča se nam, da je zamrznilo Bohinjsko jezero in je debelost leda 47 centimetrov. Ledena površina je gladka in za drsanje izborna.

Sankališče v Bohinjski Bistrici ostane do sobote zjutraj zaprto, ker se bodo delale tozadevne priprave in zavarovali ovinki. V soboto pa se odpre sankališče za trenažo. Na predvečer tekme se vrši v hotelu »Triglav« seja vodstva tekme, po katerem sledi družabni večer v veliki dvorani. Zaključek prijav je dne 22. februarja ob 6. zvečer. Hotel »Triglav« bo v svrhu tekme imel tudi dependanco Belvue odprto, kjer bodo kurjene sobe na razpolago.

Listnica uredništva.

»Pokojnina«: Edina pot je prošnja na deželni odbor ali pa na deželni zbor.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Posledice prehlajenja

laže prestanemo, ako nekaj časa uživamo Scottovo emulzijo in s tem telesu dojavimo novih moči. Učinek Scottove emulzije je tako pripoznan in preizkušen, da jo nekateri, odrasli in otroci, v časih ostrejšega ali za prehlajenje primerneга vremena redno uživajo, da odvrčajo prehlajenje. Odpornost telesa se s tem neizmerno zviša, posebno zaželen učinek slabotnim osebam, ki imajo sicer pri vsaki spremeni vremena opraviti z znanimi težkocami prehlajenja.

Sestavljena iz najčistejših in najučinkovitejših sestavin in na poseben Scottov način pripravljena užitna in slastna, je Scottova emulzija zanesljivo vrlo pripravno sredstvo, hitro in trajno utrditi zdravje.

3114

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti vstopni 50 v. v pisarnih znamkah dobite od tvrdke SCOTT & BOWNE, d. o. s. na Dunaju VII. sklicujejo se na naš list enkratno vpoklicatel poizkušnje od kake lekarnе.

Ustna voda

KALODONT
Zobna krema

Mnenje gosp. dr. K. Karwowskega, glavnega zdravnika bolnišnice deteta Jezusa

v Varšavi.

Gosp. J. Serravallo

Trst.

Dalj časa že rabim Vaše železnato kina - vino Serravallo kakor to nično zdravilo pri bolanih in rekonvalescentih v njihovo veliko korist, posebno zato, ker ono je zdravilo, ki ga tudi ženske in otroci prav radi pijejo. Z m'no vestjo ga lahko priporočam vsem onim, ki ga rabijo.

Varšava, 24. aprila 1911.

Dr. K. Karwowski.

Ljubi Bog, kaj naj bo iz tega?

Sedaj je tudi Vilček pričel kašljati in srečno imamo štiri kašljajoče otroke. Z bonboni so si že pokvarili želodce, s čajem in obkladki jih pa tudi ne moremo vedno mučiti. — Ali ljuba prijateljica, kupite vendar par škatlic Fayevih pristnih sodenskih, mineralnih pastil! Pri nas jih nikoli ne zmanjka, ter se katari, kašelj itd. pri nas nikoli ne more dosti razviti, ker vselej takoj rabimo sodenice. Pazite pri nakupu na ime Fay, ako hočete imeti prave pastilje iz sodenskih zdravilnih občinskih vrelcev. Škatljica stane samo K 1'25

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

februar.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
19.	2. pop.	740.4	-3.9	sr. jvzh.	oblačno
„	9. zv.	740.6	-4.7	sr. svzh.	„
20.	7. zj.	740.0	-4.8	p.m.vzh.	„

Srednja včerajšnja temperatura -4.9° norm. 0.2° Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Čistokrvni dolgodlaki 702

beli ruski hrt
2 leti star in ravnotaka 5 mes. stara
psica sta naprodaj.

Kje, pove upravnistvo »Slov. Narod«

Hiša s trgovino

in lepim vrtom v prometnem industrijskem kraju se radi selitve prodajo ali pa tudi odda v najem pod ugodnimi pogoji. Naslov pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Knjigarna Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

išče novo ali antikvarično: Bratina, Znamenje mlru; Črnšolec Mladí gozdar; Grossi Marco Visconti; De Amicis-Miklavčič, Srce; Tisoč in ena noč. Pravljice za mladino. Slovar letnik II. III. Hopfen-Funtek. Kako je izginal gozd?

Ali poznate

vsebinsko mojega najnovejšega glavnega kataloga? Obsega čez 4000 slik in vseh vrst, zlatnine in srebrnine, glasbil, manufakturnega, usnjatega in jeklenega blaga, gospodinskih predmetov, optičnega blaga, kadilnih priprav, toaletnih predmetov, igrač, orožja itd. itd. in olajšuje zbog obsežnosti izbiri pri nakupu podariti in porabnostnih predmetov. — C. hr. kr. dvorni dobavitelj Jan Konrad raspoložljiva v Mostu 2397, Češka. Razpisila se proti povzeto ali prodajala. Razpisila — Zamenjave dovoljena ali denar nazaj. Zadrževanje v istem bistvi po dopisnici moj katalog gratis in franco.

Zdravko in Ivanka Leskovic javljata potrtem srcem tužno vest, da je njiju ljubljencek, edini sinček

ZLATAN

danes popoldne ob en četrtn na 5 uro v nežni starosti preminul. Pogreb nepozabnega dragega deteta bo v petek dne 21 februarja ob 4. uri dopoldne iz hiše žalosti Čevljarska ulica šte. 1. k Sv. Križu v lastno rakev.

Ljubljana, dne 19. februarja 1913

Sprejmeta se takoj 2 dobra krojaška pomočnika

proti dobri plači.

691

M. Križmanič, krojaški mojster v Trbovljah.

Spretni urarski pomočnik in učenec

689

se sprejmeta takoj pri Matiji Petriču, urarju v Postojni.

Prve vrste

632

hotelski avtoomnibus

v najboljšem stanju,

se primeroma jako ceno prodaja.

Vprašanja pod šifro „Gorica 15.000“ na upravnishvo »Slovenskega Naroda«

Odda se

651

trgovina z meš. blagom

v prometnem kraju na križišču cest poleg velike gostilne v isti hiši. Trgovina ima 30.000 do 35.000 kron letnega prometa. Zglasiti se je do 1. marca in znaša najmanjša kavcija 1500 kron. Naslov pove uprav. »Sl. Naroda«.

Sprejme se trg. pomočnik

kot prva moč moške konfekcijske stroke, vešč slovenščine ali hrvaščine in nemščine, ne izpod 25 let star, proti dobri plači. Mesto stalno. Nastop takoj ali 15. marca 1913.

692

Anglesko skladišče obkaj, O. Bernatovič, Ljubljana.

:: Moderno zidana ::

Hiša

s tremi lepimi stanovanji s kopeljo, se ugodno prodaja na Poti v Rožno dolino 42.

Zastopniki

za prodajo srečk na obroke za Kranjsko, Koroško, Štajersko, Primorsko, Hrvaško, Bosno in Hercegovino

se proti dobremu plačilu sprejmejo.

Ponudbe pod šifro „Trajen 2712“ na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

693

Šepa prilika!

Šepa prilika!

Popolna acetilenska razsvetljevalna naprava za 100 plamenov

se zaradi splošne uvedbe električne luči v trgu cenó prodaja.

Naprava je bila samo 3 mesece v rabi in je kakor nova. Zraven spada okoli 400 metrov pocinjenih železnih cevi, okoli 20 listastih svetilk, inventne svetiljke, lestenci, dvojne svetiljke, vrtno svetiljke, rezervni gorivci in stekla in kompletno rezilo za cevi. Prav pripravno za hotele, vile, graščine, kopališča, cestno razsvetljavo.

Vprašanja ozir. gledanje pri gosp.

700

Karlu Janiču v Žalcu, Spodnje Štajersko.

C. kr. ministrstvo za domobranstvo.

Departement XII, šte. 115 ex 1913.

Javen ponudbeni razpis

glede dobave vrst

topničarskega materijala za c. kr. domobranstvo.

Ministrstvo za domobranstvo namerava dobavo različnih topničarskih materijalov in opremnih vrst za leto 1913 zagotoviti si potom splošne konkurence in s tem javno pozivlja na vložitev pismenih ponudb, ki jih je najkasneje do 15. marca 1913 desete ure dopoldne vložiti pri imenovanem ministrstvu (vložni zapisnik).

Na dobavo se nanašajoči ponudbeni razpis, iz katerega se lahko ponašne način in število predmetov, ki jih je dobaviti, način vložitve ponudbe in splošni dobavni pogoji, je bil že v polnem obsegu objavljen v »Slovenskem Narodu«, od 18. februarja 1913, šte. 40.

Na Dunaju, februarja 1913.

Od c. kr. ministrstva za domobranstvo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 12 vplačili.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Rezervni fond K 58.461.432-56 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123.257.695-77 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa posojila daje: cigar pisarne so v lastni bančni hiši Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Modna in športna trgovina za gospode

P. MAGDIČ

Ljubljana — nasproti glavne pošte — Ljubljana

se usoja svoje p. n. odjemalce opozoriti, da je svoj modni oddelek za gospode založil nedvomljivo z najnovejšim in najboljšim blagom iz prvih in zanesljivih tovarov in sicer v nedvomljivo največji izbiri.

Od 20. februarja 1913 naprej prostovoljno odračunam 10 % popusta vsakemu odjemalcu pri gotovem plačilu od mojih skromnih stalnih cen pri nakupovanju klobukov, čepic, srajc, spodnjih hlač, majic, ovratnikov, zapestnic, kravat, rokavic, nogavic, naramnic, žepnih robcev, palic, dežnikov, gumbov itd., kar bode pri sedajšnji draginji gotovo vsak z veseljem pozdravil in uvaževal. Pazite na cene v mojih izložbah!

Zavarovalnica za življenje namesti

gospode

začetnike

695

za zunanjo službo v Ljubljani in na deželi. Po kratki poizkusni dobi mesečno plačo in provizijo! Stalno mesto ev. s penzijo. Reprezentacije zmožni gospodje naj naslovne natančne ponudbe z referencami pod „Pensionsfähige Lebensstellung 396 F“ na anončno ekspedicijo Jos. A. Kienreich v Gradcu.

ozdravi brez vbrizganja pri gospodih in damah vse bolezni spolov, iztok, kapavico, bolezni v mehurju, kjer drugi pomočki odpovedo.

Hernial-Dragee

Škatlja (100 kom.) K 5.—. 2 škatli za 13 eno zdravljenje. — Izdeluje

Delta Laboratoire de Produits Chimiques à Paris

Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko:

Lekarna Marienhilf, Budapesta, VI. Liszt Ferenc-tér 20 po povzetju ali ako se znesek pošlje napre.

Pozor, gostilničarji in trgovci!

napredaj imam še veliko dobrega vina in čebule

po jako nizki ceni. Kdor potrebuje, naj se oglasi pri Jakobu Klemenčiču, posestniku v Mergovcih pošta Moškanjci Štajersko.

Simpatično

gospodinjo

Kranjico, reprezentativno, s 6 letnim izpričevalom, ki perfektno kuha fino in domačo jed, govori tudi slovensko, redko značaj, biser gospodinjstva, jako varčno in previdno, zaupno, priporoča tudi k otrokom brez matere — zavod pl. Banizva na Dunaju VIII., Zeltgas-se šte. 6.

696

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri

41

L. SEBENIKU v Spod. Siški.

BLUZE,

krila, kostume, plašče, pelarine, predpasnike,

otroške oblekice

plaščke, klobučke, havičice, čepice, higijentne potrebščine za novorojenčke in vsako modno blago pošilja na izbiro

M. Kristofič-Bučar Ljubljana, Stari trg št. 9.

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi

fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov

2798

v Ljubljani,

Selenburgova ulica št. 5.

Temnica na razpolago.

Zunanja naročila z obratno pošto

Zahtevajte cenike!

Učenec

za modno trgovino se sprejme.

625

Ponudbe na poštni predal šte. 92.

Dva lokala

na Mesnem trgu v Ljubljani se takoj oddasta.

Vhod skozi vežo in sta pripravna za kako delavnico, mlekarno ali kaj podobnega. — Ponudbe pod šifro

„Lokal“ poštno ležeče, Ljubljana.

677

Ženitna ponudba!

Mlada, simpatična gospica lepe zunanosti s 30 tisoč K premoženja želi znanja z mladim inteligentnim in doborodnim gospodom. Le resne ponudbe s sliko se sprejmejo pod „Pomlad“ na uprav. „Sl. Naroda“. Stroga tajnost zaimčena.

Popov najboljša ruska čajova znamka.

3701

Ljubljana, Marije Ter. cesta št. 11 : (Kolizej).

Fr. Kapus

Ljubljana, Marije Ter. cesta št. 11 : (Kolizej).

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Zaloga spalnih ter jedilnih sob

v različnih najnovejših slogih.

Vsakovrstno drugo pohištvo.

Priznana solidno blago ter najnižje cene. Zajemane trpežni izdelki.

Otomane, divani in žimnice

različne kakovosti.

Velika izbira

3408

otroških vozičkov,

vsakovrstnih slik, ogledal itd.

Večletni 650

poslovodja večje trgovine

z mešanim blagom želi svojo dosedanjšo službo maja ali junija spreminiti. — Ponudbe pod „Vesten 650“ na upravnishvo »Slov. Naroda«.

Za 11 letnega gimnazijalca

se išče stanovanje s hrano,

v bližini I. drž. gimnazije. — Pogoji: Strogo nadzorstvo in klavir na razpolago. — Ponudbe pod šifro: 681

„Dijaki“, poste restante, Ljubljana.

Lepo stanovanje

v prvem nadstropju s 4 sobami in vsemi pritliklinami

679

se za maj termin odda.

Vpraša se v Šelenburgovi ulici šte. 6. II. nadstropje, desno.

Dva še dobro ohranjena

portala

z izloženim oknom, železnim zastorom in senčno streho

609

preda po nizki ceni

Simon Rmetetz, Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.

Gozdni pristav

22 let star, samec, vojaščine prost, katoličan, Čeh, z nižjim državnim izpitom, večletno prakso, dober lovec in strelce, nemškega jezika zmožen, strojnišec,

666

išče primerne službe pri kakšni graščini.

Cenjene ponudbe pod šifro „Lovec“ poste restante Kout pri Domažlicah, Češko

Razglas.

672

Radi preselitve razprodam svoje veliko posestvo v Bukovici,

oddaljeno eno uro od mesta Gorica in četrt ure od žel. postaje Volčja draga. Posestvo obstoji iz novih vinogradov, njiv, travnikov ter novih gospodarskih poslopij. Iz obsežnih vinogradov je pričakovati nad 200 hl vina, redi se lahko do 10 glav govedi. Po sodnem cenilu — geometru — je glasom cenitve z dne 30. novembra 1910 posestvo brez pritliklin cenjeno na 80.814 K 95 v. Prodaj pod to cenitvijo. Del kupnine, 50.000 K, lahko ostane vknjižen, ostanek se plača v obrokih. Ugodna prilika za vinske trgovce, veleposelstnike itd. Kleti in hlevi so obsežni. Posestvo je možno tudi parcelirati ter zadržati s stavbami vred vsaj za štiri samostojne kmete. — Pojasnila dajem osebno. D. Gilevert, Gorica, Via Bertolini št. 20.